

Yevtiç kabinesi

Cenevre'den Belgrad'a döner dönmez Yugoslav dış işler bakanı Bay Yevtiç'in kabinesinden çekilmesi ve Uzonoviç kabinesinin de kendisiyle birlikte devrilmesi karşısında bütün Avrupa genelöğü (efkârı umumiyesi) şaşırıp kalmıştı. Yugoslav savlağını (dava, iddia) ileriye sürmekte ve sonuca (netice) vardiirmakta bu kadar beceriklilik gösteren ulus (devlet) adamının ansızın çekilmesindeki anlam (mana) ilk önce kavranamamıştı. Bunun Yugoslav dış siyasasında bir değişiklik demek olduğunu söyleyenler bile oldu. Ancak Atabey (saltanat nabî) Prens Paul, Başbakanlığı Bay Yevtiç'e verince dış siyasada bir değişme olmayacağı anlaşıldı. Gerçek Yugoslav dış siyasası gibi dalı budaklı bir siyasada ansızın bir değişiklik yapılması hem zor, hem de Avrupanın genel barışıklığı bakımından kötü olurdu.

Bunun içindir ki biz Yevtiç'in çekilmesinden Yugoslav dış siyasasında bir değişiklik anlamı (mana) sezenlerin bu görüşlerini ayrık bulmştuk. Atabey Prens Paul'un başbakanlığı Yevtiç'e vermesi, bu duyumların (haberlerin) en açık yalanlanmasıdır (tekzip edilmesi).

Dış siyasadan iç siyasaya gelince; ilk önce şunu söyleyelim ki bu, Yugoslav ulusundan başka kimseye ilişiği olan bir iş değildir. Bu yandan Yugoslav dostlarının dileği ancak Yugoslav ulusunun (devlet) pekleşmesi ve ilerlemesidir. Yugoslavya'yı bu amaca götüreceğ her düzen Yugoslav dostlarını sevindirir.

Yevtiç kabinesine kimlerin girdiği bilinmedikçe iç siyasadaki değişiklik için bir söz söyleyemez. Ancak iki gündür gelen tel yazıları, yeni başbakanın, içine Hırvat ve Slovenleri de alacak bir ulusal birlik kabinesini yapmaya çalıştığını bildirmektedir. Herkesin bildiği gibi, Yugoslavya'nın iç siyasasında ötedenberi iki akım (cereyan) vardır:

1 — Altr yıl önce diktatörlüğün kuruluşundanberi iş başında bulunan ve Sırları içine alan törü fırkası, arasından kabine yapmaktadır.

2 — Bu fırkanın dışında kalan Hırvat, Sloven ve Bosnalı müslümanları da alarak bir ulusal birlik kabinesini yapmak.

Yugoslavya'nın iç siyasası için ne söylenirse söyleniş, şunu unutmamak gerekir ki, bu siyasayı yıllardanberi, Sırp - Hırvat geçimi (münasebet) üzerinde dönmektedir. Yugoslav ulusu (devlet) kurulduktan sonra dokuz yıl birinci yol üzerinde yüründü. Bunun çıkar bir yol olmadığını anlayan kral Aleksandr, kurultayı kaldırdı, ulusal ayrılıklara dayanan fırkaları dağıttı ve bir törü fırkası yaparak ölüncüye kadar Yugoslavya'yı o yolda döndürdü (idare etti). Kralın amacı, Yugoslavya'daki Hırvatları, Sırları, Slovenleri bir arada yoğurmak ve hepsinden bir Yugoslav ulusu yaratmaktır. Bu siyasayı, Hırvatları ve Slovenleri gücendirdi. Bunlar bir yana çekilerek, törü fırkası ile emek birliği yapmaktan kaçındılar. Sonunda Yugoslav kralı Aleksandr da bu gücengilliğe kurban gitmiştir.

Ölüm yasının acısı içinde Yugoslav ulusu arasında genel bir barışma isteği belirdi. Bunu duyan Atabey Prens Paul, bu isteğin yerine getirilmesi demek olacak bir ulusal birlik kabinesini yapmaktaki istemişti. Marsilya ağır suçunun yarı arasında yapılmıyan bu iş, anlaşılıyor ki şimdi yapılmaktadır. Prens Paul'ün bu büyük işi başarmak için Yevtiç gibi değerli bir adamın seçmesi, çok iyi olmuştur. Yevtiç son yıllar içinde Avrupanın en büyük ulus adamlarından biri olarak belirmiştir. Bundan başka bir değeri de şudur ki kral Aleksandr'ın en yakın yardımcısı idi. Belgrad'dan gelen

Saylav seçimi
Defterler her mahallede bugün asılı bulunacak

Listelerde adlarını göremeyen yurttaşlar on beş gün içinde heyete müracaat etmelidirler

Seçim teftiş heyeti faaliyetinde

İntihap teftiş heyeti, dün gece yarısından sonraya kadar çalışarak yeni saylav seçiminde rey atacak vatandaşların isimlerini tesbit etmiştir. Şehrimizdeki on kazada kadın erkek kaç kişinin rey atacağı belli olmuştur. Her mahalleye ait dört defter vardır. Kadımlar, erkekler, rey sahibi olanlar, olmyanlar için ayrı ayrı defterler tutulmuştur. Bütün vatandaşların isimleri bu defterlerde sıra ile yazılmıştır. Defterler bu sabah bütün mahallelerde ve nahiyelerde halkın görebileceği münasip yerlere asılmış bulunacaktır. Defterler on beş gün asılı kalacaktır.

Her vatandaş, mahallesindeki bu defterde ismini arıyacak, ismi yazılı olmyan rey atmayıcağı için, bu on beş gün içinde belediye intihap teftiş heyetine müracaat ederek isimlerinin yazdırılmasını isteyecektir. İsmi yanlış yazılmış olanlar da intihap teftiş heyetine müracaat ederek, yanlışlığı düzeltirecektir. (Devamı 6 nci sahifede)

M. Göring diyor ki
Felâketlerin en müthiş harptir

Alman hava nazirinin mühim bir beyanati

LONDRA, 21. A. — Hemen bütün İngiliz gazeteleri, M. Göring'in Röyter jansının Berlin muhabirine munhasıran verdiği beyanati gösterişli bir biçimde yazmaktadırlar. M. Göring beyanatında Almanya tarafından bir hava hücumu tehlikesi fikrini gültünc bulduğunu söylemiş ve gelecek sene, sulh usulleri ile halledilemeyecek beynelmilel bir mesele çıkıyacağı hakkındaki ciddi kanaatını bildirmiş ve demiştir ki : — Mes'uliyet hissi ne kadar az olur-

sa olsun, "felâketlerin en müthiş olanı", harbi vasıta olarak kullanacak hiçbir hükümet yoktur.

Beşiktaşlılar dün Galatasaraylıları mağlûp ettiler

Lik maçlarının ilk devresi sonunda Beşiktaş birinci, Fenerbahçe ile Galatasaray ikincidir

Dün çarpışan Eyüp - Top kapı takımları bir arada

İşte mühim bir maç daha... Geçen hafta Beşiktaş 0 - 1 yenerek az çok vaziyetini düzeltmiş olan Fenerbahçe için hele, bu maçın oldukça bir kıymeti vardı. Maçın neticesi ne olursa olsun şimdilik Fenerbahçenin başa geçmek imkânı yoksa da neticeye göre vaziyetini biraz daha düzeltmiş olacaktır.

Bunun için havanın fenalığına ve bir düziye ince bir yağmur çiselenmesine rağmen Şeref stadyumuna hayli kalabalık toplanmıştı. Takımlar şu şekillerde sahada yer aldılar: Beşiktaş: Şevket - Hüsnü, Nuri - Fa- (Devamı 2 inci sahifede)

telyazıları yeni Başbakanın Hırvatlar, Slovenler ve fırkaların dışında kalan adamlar ile görüşerek ulusal bir birlik kabinesini yaptığını bildiriyor. Ancak geceye kadar henüz yet-

Yunanistanda Patlıyan Bombalar

Pire ağırceza jurisi azasından dördünün evine bomba atıldı

Bu iş Venizelosla yapılan suikast maznunlarının muhakemesile alakadardır.

ATINA, 21 (Milliyet) — Dün gece saat birde Pire ağır ceza mahkemesi jüri heyetinden birinin evinin önünde bir bomba patlamıştır. Bombanın otomobilde bulunan iki kişi tarafından atıldığı tesbit edilmiştir.

Hâdisе ahali üzerinde mühim bir tesir yapmış bunun Pire mahkemesinde yarın görülecek olan Venizelosla suikast suçlularının muhakemesile alakadar olduğu zannedilmektedir.

Venizelos davası maznunları müddeiumumi aleyhine temyiz mahkemesine şikâyetle bulunarak bunun ceza kanununa muhalif hareketle bulunduğunu iddia etmişlerdir.

Temyiz mahkemesi, bu şikâyeti

Bay ve Bayan Venizelos

retkik etmektedir. Maznunların ve ealleri muhakemenin taakkidi istiyorlar.

ATINA, 21 (A.A.) — M. Venizelosun hayatına kastetmekten suçlu on yedi kişinin muhakemesinde karar verecek jüri heyeti azasından dördünün evleri yanında dört bomba patlamıştır.

Jüri azaları şimdi kuvvetli bir mahafaza altındadırlar. Polis büyük ihtiyat tedbirleri almıştır. Muhakemeye yarın Pirede başlanacaktır.

Rihtim umumî Heyeti toplanıyor

Bugünkü toplantıda Ankara mu-kavelesi tasdik edilecek

Ankara'da Rihtim Şirketinin hükümet tarafından satın alınmasına dair olan mukaveleyi imza etmiş olan şirket müdürü Mösyo Canonge dün sabah İstanbul gelmiştir. Şirket hissedarları umumî heyeti bugün toplanarak, Ankarada imza edilen mukaveleyi tasdik edecektir.

İstanbul rihtim ve antrepolarının yılbaşından itibaren hükümet tarafından idaresine başlanacaktır. Şirkette bulunan ecnebi memurlar çıkarılacaksa da, bu idarede senelerdenberi çalışmış ve işleri öğrenmiş olan eski Türk memurlar işleri başında bırakılacaktır. Çıkarılacak memurlara bir senelik maaşları misbetinde tazminat verilecektir.

Gün dönümü

Dün senenin en kısa gününü yaşadık

Dün, 21 birincikânun, gün dönümü idi. Yani senenin en kısa gününü, dün yaşadık. Bugünden itibaren günler uzamağa başlayacak, dünyamız her gün bir dakika fazla güneş görecektir.

Yevtiç kabinesi

BELGRAD, 21. A.A. — Söylenildiğine göre, M. Yevtiç, kabineyi geniş bir ulusal esas üzerine kurmağa muvaffak olmuştur. Başbakanlık ile dış işler bakanlığını M. Yevtiç üzerine almıştır.

Dış işleri bakanı Bay Tevfik Rüşti Arasın Ankaraya gittiğini dün telefon haberi olarak yazmıştık. Ankara muhabirimiz dış bakanımızın Ankaraya varışına ait bir resim göndermiştir.

Yukardaki klişede Bay Tevfik Rüşti Aras kendisini karşılayanlar arasında görülmektedir.

Ökonomi bakanlığında yeni yasa Bakanlık kırtasiyeciliğe karşı tedbirler aldı

İş sahiplerinin işi Sür'atle görülüyor

Müracaatçının istediği bürolarda kendi kendine sine takip edilecektir.

ANKARA, 21 (H. M.) — İktisat Vekâleti teşkilâtının, son bütçe ile, bu vekâlete düşen mühim ulusal ökonomi işlerini karşılayabilecek hale getirildiği ve her bakımdan tamamen modern bir hale sokulduğu malumdur. Vekâlet şubelerinin, her memurun vazife ve mes'uliyeti hakkında gayet taferruhtaki tafsilât ihtiva eden iç yasalara. (Devamı 2 inci sahifede)

Ökonomi bakanı Bay Celâl Bayar

Talebe birliği kurultayı
Dün bir yıl içinde yapılan işler konuşuldu ve rapor onaylandı

Türk Talebe Birliği kongrestne iştirâk edenler

Millî Türk Talebe Birliği yıllık kurultayını dün Çağaloğlundaki merkez binasında yapmıştır. Kurultay baş-

kanlığına yüksek iktisat ve ticaret mektebi talebesinden Bay Nedim se- (Devamı 5 inci sahifede)

Öz türkçe yazı örnekleri

Nasıl mı olacak?

Ben yaşta bir arkadaşla konuşuyordum. Bir aralık arkadaşım sordu: — Bu dil işi nasıl olacak? Öz türkçeye nasıl alışacağız? Durmadan karşılık verdim: — Nasıl mı? bas bayağı... Hele bir kez dilimize gereği gibi özen verilsin, göreceksin, öz türkçe öyle güzel yazılacaktır, bu yazılar o kadar kolaylıkla anlaşılacaktır ki... — Evet amma, biz yaşta adamlar için epeyce güç olacak? — Ha, bak arkadaş, önceden şunu bilmen gerekir ki bu dil benim, benim için kurulmuyor. (Atatürk) bu dil işine başlarken bugünün güçlüklerini değil, yarının kolaylıklarını düşünmüştü. Sen ben, yaşımızı başımızı amış, unumuzu eleyip eleğimizi amış adamlarız. Biz öz türkçe yazabilmiş veya yazamamışız, damaklarımız öz kaynağın tadını alabilmiş veya alamamışız, bundan ne çıkar? — Doğru söylüyorsun; ancak osmanlıcaya çok alışmıştık ta... — Evet, tıpkı kiralık evde oturmağa, tıpkı il sofrasında sığıntı olmağa alışanlar gibi... Ancak yarımın çocuklarını bu kiralıklıktan, bu sığıntılıktan kurtarmak bugünün borcudur. Onlar, Arapların yapıp Acedlerin sülediği eğreti evlerde değil, kendi elleri ile kurup kendi isteklerine göre bezecekleri öz dil evinde oturacaklardır. Şimdi sorarım sana: — İsmail Müştak MAYAKON

Türk çocuğunu dil göçmenliğinden kurtarıp baylığa çıkaracak olan bu iş bir taşınma sükutuna değmez mi? Kay-gu çekme arkadaş, bu olacaktır. Nasıl mı diyorsun? Entari ve şalvarı atıp pijama ve pantolonu nasıl giydikse, kavuk ve fes çıkarıp kafamıza şapka ve silindiri nasıl geçirdikse, Karagöz ve ortayınun bırakıp sinema ve tiyatroya nasıl gittikse, medreselerde çöreklenenleri okulalarda batı bilgileri öğrenmeğe nasıl gönderdikse, saltanatın zorbalığını cumhuriyetin pençesinde, hilâfetin kofluğunu lâyıldığın türesinde nasıl boğduksa, kadını kafes ve peçe arkasından alıp kurultay kapısına nasıl götürdükse, sağdan sola yazan ellerimizi soldan sağa işlemeğe nasıl alıştırdıksa, Arap alfabesini arkamız çevirip batı tabesini nasıl kendimize mal ettikse öz türkçe için de öyle olacaktır. Eskiden de her yeniliğin karşısında böyle söyleyenler, sızlananlar, saçını başını yolarlardı. Bunlar o yenilikleri nasıl durduramadı ise bugün semin benim başını çagırdımsa, tepinip ayak diremeniz de dili işini öylece durduramayacaktır. — Hem, arkadaş, pek o kadar üzümel iş yoluna girdikten sonra, göreceksin ki bugün: "olmaz, diyenler yarın öne geçip kolbağlık bile yapacaklardır. — Bilmen, anlatabildim mi? — İsmail Müştak MAYAKON

TARİHİ TEFRIKA: 37

İttihad ve Terakki!(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BIRAKTIĞI VESİKALARA GÖRE)
Her hakkı mahfuzdur. Yazan : A. C.**İngilizler Bağdad - Basra kısmını kendileri yaptırmak istiyorlardı**

selefinin Lüç ve Vilkoks imtiyazları gibi mirasları bırakıp gitmesinden dolayı Hakkı paşanın müteaddit mülakatlar esnasında Alman sefirine şikâyetler serdettiği anlaşıyor. Hakkı paşa İrakta İngilizlerin hakim oldukları bir hatta tahammül edemeyeceğini söylüyordu. Bu meselede nihayet İttihad ve Terakki cemiyetinin gözleri açılmıştı. Gerek cemiyet, gerekse Hakkı paşa, Bağdat hattının şimdilik yalnız Bağdad kadar inşa edilmesini, Basraya kadar inmesinden sarfınazar edilerek İngiliz metalibinin atlatılmasını ve hat bir kere Bağdata kadar inşa edilecek olursa İngilizlere karşı daha kuvvetli bir surette hareket edilebileceğini ve o zaman hattın Türk hükümeti tarafından inşa olunabileceğini ileri sürüyorlardı.

Vaziyet bu suretle değişince Almanya dahi tavrı ve hareketini değiştirmiş ve İngilizlerin lehine Alman menafinden vazgeçilmesi muvafık olamayacağıni söylemeye başlamıştı. Almanların maksadı, Almanya için fazla menafit temin etmek üzere İngilizlerle doğrudan doğruya anlaşmaktır. Fakat Babülinin muvafakatı olmaksızın bir iş yapamayacağı için Alman - İngiliz anlaşmasına da imkân görüyorlardı. Sadrazam Hakkı Paşa:

"Bağdat ile Basra körfezi arasında yapılacak kısım hattını İngilizlere vermekten ise bunu bizzat hükümetin yapması bir defa muracahtır," diyor duruyordu.

Halkbiki İngilizler buna o kadar ehemmiyet vermiyorlardı. Çünkü Almanya'nın buna muvafakat edemeyeceğini zannediyorlar ve diyorlardı ki: "Sadrazam şayet Almanların tazminat almadan Bağdat hattı imtiyazının son kısmından vazgeçeceklerini zannediyorsa mecnunlar sınıfında yaşıyor gibi görünüyor demektir." İngilizler, Bağdat - Basra kısmını inşa ettirmek için aynı zamanda Fransızları da teşvik ederek Bağdat - Humus'a kadar yeni bir hat imtiyazını ortaya attırıyorlardı.

Maamafih, İngilizlerin ve Fransızların elinde Babüliye karşı kullanılacak için daima iki silah bulunuyordu. Bunlardan birisi İngilizlerin gümrük resminin teyidinde muvafakat etmemeleri, diğeri de Fransızların Türkiye tarafından akdedilmek istenilen istikraza siyasi tavizler mukabilinde razı olmaları idi.

Yeni meşrutiyet hükümetinin çok paraya ihtiyacı vardı. Maliye Nazırı Cavit Bey bu parayı zengin olan garp devletlerinden tedarik edebileceğini ümit ediyordu. Londra piyasası bermut muvafakat cevabı vermiyordu. Paris piyasası ise uzun ve müşkül müzakerelerden sonra Türkiyeye 125 milyon frank verebilecek bir mali grupu meydana çıkarabilmişti. 1910 senesi ağustos ortasında, istikraz mukavelesi hazırlanmıştı. Fakat onda şu şart koşulmuştu ki şayet Fransız hükümeti istikraz tahvilinin Paris borsasına kabulüne muvafakat etmezse para verilmeyecekti.

Bu şartın maksat, Fransız hükümetinin para verirken Türkiye'den siyasi imtiyazlar koparması idi. Bu aralık bilhassa Petersburg hükümeti Fransaya müracaatla Türkiyeye para verirken Türk teslihatının tahdidini için lüzumlu şartların teminini müttefiki olan Fransa'dan istemişti. Rusya hükümeti gelecek harbi gözüne getirerek Parise karşı diyordu ki: "Türkler İran ve Kafkasya hudutlarında askerlikçe ne kadar kuvvetlendirilirse Rusya'nın garp hudutlarında askeri kuvvetleri de o nisbette zayıflamış olur."

Bunun üzerine Fransa Hariciye Nazırı Pignon istikrazın kabulünü siyasi imtiyazlar verilmesine muallak bırakacağını Rusyaya vadedmişti. Paristeki Rus maslahatgüzarı tarafından Rusya Hariciye Nazırı İsvolski'ye gönderilen bir raporda "İstenilecek imtiyazların itilafı müselseli teşkil eden üç devlet için müsavi derecede müsaait olduğu, yazılı bulunuyordu. İstenilen bu imtiyazlar mucibinde Türk siyaseti Alman siyasetinden ayrılmakla, Berlin ile İstanbul arasında mevcut olan ve asleri muallim-

lere, cephaneye teslimatına ve demir yolları inşasına taallük eden münaşebetler kesilecekti. Bundan başka bütün Türk maliyesi, bütçesinin idaresi Osmanlı Bankasına devrolunacaktı. Ordu ve bahriye için yapılacak sarfiyatı ihtiva etmek üzere bütün Türk sarfiyatının Fransızlar tarafından kontrolü demek o'lan bu şartın müzakere bile edilemeyeceği Babüli tarafında bildirilmişti. Bunun üzerine Eylül 1910 da istikraz müzakereleri durdurulmuştu. Fransızlar zafere delâlet eden bir kanaatla: "Berlin para veremez, Londra ise vermek istemez!", diyerek çok memnun görünüyorlardı. Bir aralık Londra bankerleri Türkiye'ye para vermek için teşebbüslerde bulunmuşlar da Fransızlar derhal İngiltere Hariciye Nezareti vasıtasıyla müracaatta bulunarak bu teşebbüsleri söndürmeğe muvafak olmuşlardı.

Türk - Fransız istikraz müzakeresi kesilmekle beraber Berlindeki mali mahafil gene endişeye düşmekten kurtulamıyorlardı. Çünkü Fransız istikrazı her hangi bir şekilde akdedilecek olursa bunun Bağdat hattının elden gitmesi demek olacağını biliyorlardı. Onun için Doçye Bank hususi surette Babüliye müracaatla Alman maliyesinin yardımını arz etmişti. Bununla beraber Alman maliyesi Fransızların yerine geçerek Türkiye'ye para vermekten henüz uzak bulunuyorlardı. Çünkü vaziyeti henüz çok bulanık görüyorlardı. Her ne kadar İstanbuldaki Alman Sefiri Baron Mareşal Alman hayiyetinin korunması için böyle bir istikrazın akti lüzumlu olduğunu Berlin'e yazdığı raporlarında bildiriyorsa da Hariciye Nezaretini işgal eden Kiderlen - Wachte yalnız hayiyet ve şeref kurtarmak için, İstanbulda Almanlar lehine bir heyecan uyandırmak için para verilmediğini ileri sürerek Alman Sefirinin müracaatlarını akim bırakıyorlardı.

Fakat Fransızlar, Almanların para vermelerine mâni olmak için Babüliye müracaatla eski şartlarından vazgeçtiklerini ve bazı varidat karşılık gösterilmek üzere istikrazın aktuna razı olacıklarını bildirdikleri zaman vaziyet değişmişti. Çünkü Fransızlar istedikleri bazı Türk varidatı, Bağdat hattının inşası için karşılık gösterilen varidattan başka bir şey değildi. Her ne kadar Maliye Nazırı Cavit Bey Bağdat hattı imtiyazını mahvedecek bir müzakereye girişmeyeceğini söylemişse de İstanbuldaki Alman Sefiri, şayet Berlin istikraza razı olmazsa, Babülinin Fransız teklifine yanaşacağı mecbur olacağını biliyordu.

— Bitmedi —

Malarya salgını**Kolombiyada vaziyet gündüğe fenalaşmaktadır**

KOLOMBO, 21 (A. A.) — Malarya salgını tutulmuş olanlara yiyecek ve içecek dağıtmak işi gün geçtikçe güçleşen bir mesele oluyor.

Uzak bir çok köylerde oturan bütün halk bir yerden diğer bir yere gidemeyecek kadar halsizdir. Böylece açık ta kendisini göstermiş ve hastalara iyi olmak ihtimallerini de hemen hemen yok etmiştir.

Fazla ölümlün önüne geçmek için tek çare, şimdiki halde yüzlerce yardımcı bulabilmek ve parasız olarak büyük miktarda yiyecek ve içecek tedarik etmektir.

Şimdiki hükümet ulusal yardım için iane toplamağa çalışmaktadır. Hükümet 26.250 İngiliz liralık kinin ismarlamıştır. Bu kininler gelinceye kadar kinin pahalılığı sürecektir.

Salgına tutulmuş bütün vilâyetlerden acıklı vakalar olduğunu bildiren haberler gelmektedir.

Arnavutlukta karışıklık yok
TIRAN, 21. A. A. — Arnavutluk matbuat bürosu, Arnavutlukta karışıklıklar olduğuna dair yabancı kaynaklardan çıkan haberlerin doğru olmadığını ve bütün ülkenin tam bir sükunet içinde bulunduğunu bildirmektedir.

HARİCİ HABERLER**Londra - Melburn seyyahatını yapan****Hollanda tayıyaresi vahşi bir mıntakada yandı****Bu tayıyare Amsterdama Batavyaya beş günde bağlamaya çalışıyordu**

BAGDAT, 21 (A. A.) — Hollanda tayıyaresi henüz bulunmamıştır. Endişe edilmektedir. Dün 24 İngiliz tayıyaresi aramaya çıkmışlardır.

KAHIRE, 21 (A. A.) — Hollanda tayıyaresi Rutbah kuyularının garbında askeri İngiliz tayıyareleri tarafından görülmüştür.

KAHIRE, 21 (A. A.) — Resmî olmanın bir habere göre, Hollanda tayıyaresi yanmıştır.

Askeri tayıyareler, Hollanda tayıyaresinin yanma inememişlerdir. Fakat, tayıyarenin düşmüş olduğunu görmüşlerdir. Tayıyarecinlerin ne olduklarına dair bilgi yoktur.

KAHIRE, 21 (A. A.) — Tayıyarenin içinde bulunan üç yolcu ile dört tayfanın sağ bulunması için pek az umut vardır. Çünkü verilen bir habere göre tayıyare kavrulmuştur.

Tayıyare bir yıldırım isabet ettiği tahmin ediliyor. Tayıyarenin bulunduğu yer Rutbahdan on mil cennapta tamamen vahşi, yalnız kayalarla dolu bir yerdedir.

Öyle ki, buraya inmek muhtakak ölüm demektir.

Tayıyarenin Kahireden kalkmasından biraz sonra müthiş bir fırtına olduğu haber verilmiştir.

Yirmi dört askeri tayıyare araştırmalara iştirak etmiştir. Bu mıntakadan uçan ve burasını tanıyan

pilotlar, buralarda patlayan ve bazan cöldeki kumları sütunlar halinde havalara kaldıran fırtınaların korkunçluğunu bilirler.

İngiltere ile Melburn arasındaki uçuşu yaptığı zaman içinde olan tayfalardan başka tayfalar la bu uçuşa girişmiş olan bu (uçan atel) oldukça ağır bir postada taşıyor ve Amsterdam ile Batavya arasındaki gidip gelme yolunu beş günde yapmak istiyor du.

Kazanın olduğu yere, bir sahara karakolu olan Rutbahdaki zırlı İngiliz otomobilleri gidebilirler.

Fakat, bardaktan boşanırcasına yağan yağmurlar yüzünden otomobiller kumlarla ilerleyememektedirler.

KAHIRE, 21 (A. A.) — Tayıyarenin dört yolcusu ile dört tayfanın öldükleri artık teyit edilmektedir.

AMSTERDAM, 21 (A. A.) — Kazaya uğrayan tayıyarede yalnız üç yolcu vardı. Bunlar, Aneta ajansı müdürü M. Berett, bir Hollandalı iş adamı olan M. Kort ve Batavya üniversitesi tıp hocalarından M. Valş idi.

Amsterdama matem

AMSTERDAM, 21 (A. A.) — Hollanda matemindedir. Resmî ve hususî müesseseler bayraklarını yarım çekmişlerdir.

Sarre için**Cenubî Amerikadan da Almanlar getiriliyor**

BERLİN, 21. A. A. — Sar plebitine iştirak etmek üzere 32 Sar'lı Alman cenub Amerikadan bugün Hamburg'a gelmişlerdir.

Sarre'a giden İngilizler

LONDRA, 21 A. A. — Kırkı zabıt olmak üzere 980 kişilik İngiliz kuvveti Sar'a gitmek üzere bugün Duvr'dan vapura binecekler, cumartesi günü Sarbrinken'e varmış olacaklardır.

STOKHOLM, 21. A. A. — Sar'a gidecek İsveç kuvvetleri, dün saat 21 de alkışlar arasında yola çıkmıştır.

Deniz mes'eleleri**Japonyanın Vaşington muahedesi için cevabı bekleniyor**

TOKYO, 21. A. A. — Japonyanın bugün bir telyazını ile Vaşington muahedesinin feshini bildirmesi bekleniyor. Telyazını, Vaşington sefiri M. Saito'ya, Amerika hükümetine vermek üzere gönderilecektir.

Amerikanın vaziyeti

VAŞINGTON, 21. A. A. — Dış işleri bakanı Bay Hul, demiştir ki:

"Japonya Vaşington muahedesini kati olarak fesh edinceye kadar Amerika hiç bir harekette bulunmayacaktır. Fakat büyük bir uyanıklık göstermekten de geri durmayacaktır.

Murahhaslar Kralla konuşular

LONDRA, 21. A. A. — Kral dün akşam deniz konuşmalarını yapan üç Amerikan murahhasını kabul ederek kendilerini yarım saat kadar alı koymuş ve murahhasların karşılıklı oldukları meseleleri görüşmüştür.

Kâğıt drahmiler

ATINA, 21 (Milliyet) — Hükümetin kâğıt drahmileri bilmek suretile mecburi bir istikraz yapacağı hakkında çıkarılan şayiaları telzip eden Devlet Bankası Umum Müdürü bu gibi şayiaların ihtikar ve borsa manevrası olarak çıkarıldığını, hükümetin hiçbir suretle böyle bir tasavvurda bulunmadığını beyan etmiştir.

Harici küçük haberler

* Londrada, işsizlere yardım için ofis kurulması hakkında hükümetin verdiği proje Lortlar Kamarası tarafından tasdik edilmiştir.

Silâh ticareti**Tahkikat İngiltere de krallık komisyonu yapacak**

LONDRA, 21. A. A. — Avam Kamarasında, İngilterenin silâh sanayii ile alakadar ve bunda menfaat sahibi birazanın alımyacağı dair teminat vermesini isteyen bir me'b'usa cevabın M. Mac Donald, tahkikatın krallık komisyonu tarafından yapılacağını söylemiştir.

Me'b'us, komisyonun, İngilterede mütemadiyen şüphe tohumları saçan kimseleri davet edip kendilerinden iddialarını isbat etmelerini istemeğe selâhiyeti olup olmayacağını soruştur.

M. Mac Donald, buna "şüphesiz," cevabını vermiştir.

Yunanistanda**Memleketin müdafaası için hazırlanan layiha**

ATINA, 21 (Milliyet) — Memleketin millî müdafaası için yapılacak teslimat ve sairiyi müzakere eden komisyon dün Başbakanın teşkil ettiği toplantıya toplandı. Bu mecliste Millî Müdafa Bâkanlığı Müsteşarı devletin bütçesinin müsaade ettiği derecede memleketin teslimatını en kısa bir zamanda yapmak için yapılan kanun lâyhasının meclise gönderildiğini ve bu lâyhanın ahkâmını teşrih etmiştir.

İngilterenin hava postaları

LONDRA, 21. A. A. — Büyük Britanyada yeni tatbik edilecek hava projesine göre, hava postası Londradan Hindistana iki doğu Afrika'ya iki buçuk, Singapur'a dört, Kap'a dört ve Avusturalyaya da yedi günde gidecektir.

Haftada Hindistana beş, Singapur ve Doğu Afrika'ya üç, ve cenub Afrika'ya Avusturalyaya iki posta yapılacaktır. Seferler geceli ve gündüzlü olacaktır.

Böyle geniş bir iş için zaruri olan alanların ve filoların yapılması iki seneye bakar. Projenin tatbik edilmesi için alâkadar hükümetlerle konuşulmaktadır.

Zinovief yoldaş tevkif mi edildi?

MOSKOVA, 21. A. A. — Røyter ajansından : Dış işler bakanlığı, Zinoviyev'in tevkif edildiğine dair dönen haberleri teyit veya tekbip etmekten çekinmiştir.

Vapur yangını

BOSTON, 21. A. A. — Ambarlarında yangın çıkan Amerika bandıralı Ontaris vapuru yedekte limana getirilmiştir. Yangın devam ediyor.

Bir şayanın asılsızlığı

ANKARA, 21 (A. A.) — İsmet İnönü kabinesinde her hangi bir anlaşmazlık çıktığı ve kabinenin istifası etdigi dair çıkan şayiaların tamamen asılsız olduğunu bildirmeğe Anadolu Ajansı izinlidir.

Yugoslavya kabinesi

BELGRAT, 21. A. A. — Avala ajansı bildiriyor :

M. Yevtiç kabinesini şu suretle teşkil etmiştir :

Bogoziç Yevtiç, başvekil ve hariciye nazırı, General Jibkoviç, harbiye ve bahriye nazırı, Koyis, adliye nazırı, İszoyadinoviç, maliye nazırı, Popoviç, ormanlar ve madenler nazırı, Velimir Popoviç, dahiliye nazırı, Çiriç, maarif nazırı, Vu yic, münakulat nazırı, Kojul, nafia nazırı, Maruşić, müaveneti içtimaiye nazırı, Urbani, ticaret ve sanayi nazırı, Yankoviç, ziraat nazırı, Aur, bedeni terbiye nazırı, Hasanbeyoviç, vekâlet heyetine memur nazırı.

Yeni nazırlar saat 18,30 da yemin etmişlerdir. Yeni kabinede eskî radikal muhalefet fırkasına mensup M. İszoyadinoviç muhalif Radyoşiç fırkasına mensup M. Kojul ve köylü demokrat birliğine mensup M. Yankoviç bulunmaktadır.

Beşiktaşlılar Galatasaraylıları Mağlûp ettiler

(Baş 1 inci sahifede)
ruk, Ali, Feysi - Hayati, Haldo, Nazım, Şeref, Cahit.

Galatasaray: Avni - Osman, Lütfi - Suavi, Nihat, İbrahim - Necdet, Münöver, Salâhattin, Fazıl, Danyal.

Topu ağırlaştırarak kadar çamurlu bir sahada oynama Beşiktaş başladı. Fakat bu akın çabuk kırıldı. Bundan sonra Galatasaraylıların oldukça güzel hücumlarını gördük. Ancak biribirini kovalayan bu hücumlar, daima Beşiktaş müdafaası muavin hatları arasında kırıldı. Galatasaray muhacimlerinin genç ve cüssesiz olmasına mukabil Beşiktaş müdafilere Hüsnü ile Nurinin daha iri yapı ve boylu olmaları, çamurlu bir sahada daha kolay ve daha rahat oynamalarına imkân veriyordu.

Oyunun yirminci dakikasında Beşiktaş sol muavini Feysi, solîç Şerefe iki Galatasaraylı arasından mükemmel bir pas verdi. Bu pas o kadar güzeldi ki bir sayıya değdi. Nitekim Şeref bu pası alır almaz topu pek az sürdükten sonra güzel bir şut çekti. Avni atıldı, topu ancak karşılayabildi. Bu karşılayışta ileri düşen topu Nazım yakaladı ve yarım yükseklikte bir şutle Galatasaray ağırlarına taktı.

Beşiktaş 0 - 1 vaziyete girdikten sonra daha hâkim oynamaya başladı. Ve büyük bir tehlike geçirmeden ilk devreyi böyle bitirdi.

Hakem Bay Nuri'nin, Beşiktaş golünden sonra idaresi herbatır. Oyle aykırı favailler çaldı ki birçok seyircileri haklı olarak güldürdü, bir kısmı da kızdırdı.

İkinci devre, oyun itibarıyla hemen hemen birincinin aynı idi. Gene yirmi dakika kadar Galatasarayın biribirini kovalayan, fakat daima Beşiktaş müdafaası muavin hattında kırılan hücumlarını gördük. Gene yirminci dakikada uzun bir pas alan Beşiktaş sağcı Feysi Hayati avut çizgisine yakın bir yere kadar Galatasaray kaleline doğru aktı ve oradan gol olması hemen hemen imkânsız bir vaziyette bir şut çekti. Fakat Avni'nin bir hatası bu yandan gelen şütün gol olmasını mümkün kıldı. Avni bir plonjonla topa atıldı ve yakaladı, ancak koltağunun altından tekrar kaçarak Beşiktaşın ikinci golü kazandırdı.

Beşiktaş 0 - 2 galip vaziyete girince, Galatasaray artık iyice gevşedi. Böyle olmakla beraber Beşiktaş başka sayı çıkaramadan oyun bu netice ile bitirdi.

Avni, kendisine fazla bir iş düşmediği halde iki gol yemekle iyi bir günde olmadığını gösterdi.

Galatasaray müdafilere iki de muvaffak olmadılar. Fakat Osman bu muvaffakiyetlilikte Lütfiye üstündü. Galatasaray muavin hattı takımı en muvaffak olan hattı idi. Bu hattaki oyuncular hiç oynayanmayan müdafilere ve beceriksizlik gösteren mühacimlerine nazaran vazifelerini tamamille yapmış sayılırlar.

Galatasaray muhacimleri, dedğimiz gibi, kısa boylu, aceleci kimselerdir. Bunun için Hüsnü ile Nuri'nin karşısında muvaffak olmaları epeyi güçtü.

Beşiktaşta kaleci fena değildi. Müdafî Nuri ide Hüsnü çok iyi idi. Bilhassa Hüsnü çok muvaffak oldu. Muavin hattında Faruğun mükemmel, Feysin orta oyununa mukabil merkez muavin Ali'nin hiç oynayamaması Beşiktaşın saydalarını arttırmasına engel oldu.

Hücum hattında Nazım Şeref iyi, diğerleri vasattı.

Dünkü maçın sonra ilk devre ilk maçları bitmiştir. Beşiktaş başta gelmekte, Fenerbahçe ile Galatasaray birer puan noktasına ve müsavi puanla ikinci olarak Beşiktaş takip etmektedirler. Çünkü maç Galatasaray kazanmış ol-

Ökonomi Bakanlığında Yeni yasa

(Baş 1 inci sahifede)

rt tamamen hazırlanmış ve tatbika başlanmış ve yalnız, bu yasalarda iş takibi ve ziyaretlere ait umumî ve müsterek hükümleri ihtiva eden kısımlar, vekâlet dairelerinin halen müteaddit binalarda bulunması dolayısıyla, tatbik edilemeyecek kalmıştır.

Yeni sene başından itibaren mutlak şekilde tatbika yapılacak olan bu hükümlerin de bir kısmı şimdiden tatbika başlanmış bulunmaktadır.

İktisat Vekâleti, lüzumsuz iş'ar işler ve her nevi kırtasiye teahhümlerini talimatnamelerle mahkûm etmiş bulunmaktadır. İleri sürdüğü umumî prensip her muamelemin, en az zamanda, fakat dilok ve ciddiyetle, itaaddır. Bu nokta - dan "havale, nidiyeti çihetle taladim," gibi muameleler yasak edilmiştir.

En orjinal köşelerden birisi: muamele ve evrak müfettişliğidir. Vekâlete gelen kâğıtlar ister resmî bir daireden ister ferlerden gelmiş olsun, derhal evrak tarafından bir kartla sahibine malûmat verilmektedir.

Ondan sonra evrakça, bu kâğıtlar matbu bir kâğıda imgenelenecek, havale edilen daireye gönderilmektedir. Eski sistem evrak varidatı sadire kâğıtları, kar-toketis usulüne gayet seri ve basit hale sokulmuştur.

Muamele müfettişi masaları dolay - rak, bu kâğıt sayesinde zaten kendi kendini kontrol eden işi sık sık teftiş ettiği gibi, imza âminde âmir de bu kâğıt üzerinde muamelemin kaç günde çıkmış ve kimlerde sürüklenmiş olduğunu kontrol ediyor.

Teklika muhtaç işler haricinde gelen muhaberet cevapları günü zarfında verilmiş olmak lâzımdır.

Şikâyetçi olanlar doğrudan doğruya muamele müfettişliğine müracaat ediyor.

Müracaat ve ziyaretilere gelince; muamele takibini bir sanat haline getirmiş bir smif mevcut bulunduğu malûmdur. Elden iş takibi, kalemlere girmek yasadır. Her dairede bir müracaat odası vardır. Bu oda müracaat edenlere derhal cevap verilmektedir.

İş için müracaat ve ziyaret saatları tesbit olunmuştur. Acele işler müstesna - dir. Saylav ve devlet memurları hariç olmak üzere herkes müracaat odasının tavassutuna müracaata mecburdur.

Şimdiye kadar bu usul prensip itibarı - le memleketimizde Büyük Erkanîharbiye ve Milli Müdafa'ca tatbik edilmekte idi.

Avrupalının her tarafında bu, böyle - dir. Ve iş sahibi ve iş noktastından ehemmiyet ve kıymeti aşıkardır.

saydı ilk devreyi birinci olarak bitirmiş bulunacaktır ve eğer bu maç futbol heyecanını ilan ettiği veçhile Taksim stadında oynasaydı galip gelmek ihtimal de kuvvetli idi. Çünkü Taksim stadı alıştı bir saha olduğu için Galatasarayın o sahada oynaması yüzde yirmi bir avantaj teşkil ederdi. Halbuki Beşiktaş kendi alıştığı Şeref stadında oynama bu yüzde yirmi avantaj Beşiktaşın geçti.

Böyle olduğu halde maçın için Taksim stadında yapılmadığını tahkik ettik. Söylendğine göre, Taksim stadındaki hissesi mahzuz bulunan Galatasaray oran - nın hasilatından para alamayacağını düşünerek Şeref stadında oynamayı ve Beşiktaşla anlaşarak Beşiktaşın hissesine düşecek stat hasilatının yarısını almağı tercih etmiş.

Neyse, burası bizi fazla alakadar etmez...

E. H. SAVCI

ŞEHİR HABERLERİ

Gezgin yazıları

İngiltere!

İngiltere sözünün muhakkak italyancadan almış. Çünkü İtalyanlar da oraya bu adı veriler. Fransızcasına bakarsak (Angleterre) kara kösesi demektir. İngilizler buna England diyorlar ve İngiliz coğrafyasında (England) büyük Britanya adasının ceza kösesine düşen parçanın adıdır. Biz ise İngiltere adını Büyük Britanya, İskoçya ve İrlandadan mürekkep olan birleşik krallığa vermektiz...

Şimdi coğrafya dersini bırakalım da işimize bakalım.

(Dovur — Dovur) çıkar çıkmaz insanı hemen pasaport yoklama daire-sine gönderirler. Rıhtımın üstünde bir yerdir. Bir taraftan da eşyanız gümrük daire-sine girer...

Bilmem mektuplarında size yazmış mıydım. Bu yolculukta almış yazın-daki anam da yanında idi. O yazı kadar değil Avrupa'ya, İstanbul dışına çıkmamış bir kadın bir denizci böyle imendilirdi, vapurlu bir seyahate çıkmaz, onun yaşayışı üzerinde çok göze çarpacak tesirler yapılmıyordu. İnancını ki; böyle olmadı ve hepimizin ilk görüşlerimizde yaşadığımız, hattâ bazan a-falladığımız yerlerde anam büyük bir alışkanlık gösterdi. Neden?.. Merak ettim ve sordum:

— Böyle olduğunu tasavvur ediyor-dum. Tasavvurumun üstünde bir şey görmediğim için şaşınmadım... dedi.

Böylece pasaport daire-sinde, anam önde ben arkada sıraya dizildik... Burada bir şey gözüme battı: İngilizleri ayır ve yabancıları ayır bir yer sekediyorlar. Yunanistanda da evvelâ Yunan tebaasının pasaportlarına bak-larlar. Bizde nasıldır bilmiyorum ama herhalde bizim de kendi tebaamızın diğerlerinden ayır etmemiz doğru olur.

Çiftler çiftler sıraya dizildik... (Kale'de Fransız memurların elimize verdikleri basılmış sorgu kartlarını pasaportlarımızı göre doldürdük. Sıramız geldi. Bir kaç memurdan bir yazısının önüne düştük... Pasaporta baktık, bana baktı. Ve İngiliz konsolos-hanesinin vizeye spor federasyonu re-isi olduğunu yazmış herifin gözüne iliş-ti. İngilizce sordu:

— Federasyon reisi misiniz?

— Evet!

— Hangi federasyon?

— Atletik...

— Burada spor işleri mi meşgul olacaksınız?

— Her vakit değil... Aynı zamanda gazeteciyim...

— Gazetecilik mektup mu yazacaksınız?

— Evet...

— Burada nerede kalacaksınız?

— Falan yerde...

— İngiltere de üç ay kalacak mısınız?

— Hayır, daha az...

— Emin misiniz?

— Eminim...

— Pekâlâ...

Pasaportlarımızı birer damga vur-dular. Damga da (Dovur — muhaceret zabıtı) yazıldı.

Gümrükte eşyalarımıza bakıldıktan sonra onlar trenle, biz yola revan ol-duuk... Mañş geçerken lazım olur diye pardösümün cebine koyduğum birkaç portakal ve mandalina, gümrük kapı-sında duran muhafaza memurunun gö-züne ilişti. Cebimi göstererek:

— Nedir?.. dedi... Ben de tabanca şeker gibi portakalı çıkarıp:

— Yemiş... dedim... Geçtik... Ve bizi Londra'ya götürcek tren bindik.

Bu trenler biraz dar ve alçak tavand-lıdır. Kompartimanlarında işleri kişi-tir. Çoğu birer sandviç ile yörek ba-kışıklıklı iki koltuk vardır.

Mañş geçerken m'desi bulanmaktan korkanlar Kale'ye gelirken trende sa-at on bir buçukta verilen yemeği ye-mezler. Kale'de de yiyecek vakit yok-tur. Çoğu birer sandviç ile börek bas-tırılır.

Vapurda yiyenler nadirdir. Maama-fih bir tamesini gördüm. Anlaşılan ka-nalın alışkanlıklarından olacak... biri çe-yrek geçe (Dovur) a çıkılır. Bütün pasa-port gümrük muameleleri, falan fişme-kân yarım saat sürer. Londra treni-kiyi çeyrek kala hareket eder. Sa-bahleyin erken yediğimiz kahvaltının luza çoktan geçtiği için içimiz ezil-meğe başlamıştık. Trende yemek iste-dik. Bu trenlerin bir kolaylığı; hemen önümüzde bir portatif masa hoyarlar ve üstüne sofrayı kurarlar.

Yedik, ne yedik?.. Orasını bir açtı bir de Allah bilir. Pekmez renginde bir çorba, atkestanesi renginde bir et. Buğuda pismiş patatesler... pişkin ek-mek ezmelet, tabii anam gibi kuş başı et... plav, sülkme, türlü yemeye almış-yan bir kadına cinsi cıbbiliyeti malûm olma-yan bu kalın eti yutmak zor geliyor-du. Onun için gelsin ekmele tereyağı... Treyağı da birkaç sümüklü böcek ka-buğu. İnsan krem diye eline sürse ye-tigimeyince Karımızda güya doyurduk-tan sonra kahve getirirler. Anam, ö-nüne gelen fincanın çatlak olduğunu görürce:

— Söyle şu her'fe bu çatlak fincan-ı çabuk değiştirsin...

— Aldırma canım... dedim. Çünkü İngilizce çatlak fincan nasıl denir bil-medim için bu iş zoruma gidiyordu.

O dedi:

— İstemem. Onlar mütarekede İs-tanbula geldikleri zaman bizim mahal-ledeki hacınu çekeçli kahvesine gitti-lerdi de çatlak fincan bahanesiyle a-damcağızdan beş lira ceza almışlardı. Ben onu unutmadım. Ver geriye şu fincanı! dedi...

Anamın hıranını malı buldam. Fincanı değiştirdim. Onun işi rahat etti ama tabii garson bir şey anlamadı.

Yarı tok yarı aç yürüdük, yürüdük. Serapa islah ve yeşil yerlerden geçtik... İstanbul'dan Kale'ye kadar geçtikmiş

Antakyahılar Dün toplandılar

Son hâdiseden Atatürke teessürlerini bildirdiler

Schrimizde bulunan Antakya ve Iskenderonlular dün saat 13 te Halkevinde bir toplantı yaptılar. Bu toplantıda mecletin her tarafında teessürleri karşılaman Antakyadaki konusulmuştur. Malumdur ki, Antakyada bir Kürt hoca camide vazederken Türklük aleyhinde söz söylemiş ve bu esnada camide bulunan dört gencin şapka giydiklerini gören halka şapka giyenlerin gâvur olduklarını ve bunların öldürül-mesi lâzımgeldiğini söylemiş ve halkı tahrik ederek gençlerin üzerine saldırmıştır. Neticede bu gençler yaralanmışlardır.

Bu hadiseyi duyan şehrimiz Antakya-lıları teessürlerini lâzımgelenlere bildirmişler ve bazı teşebbüslerde bulunmuşlardır. Aynı zamanda Atatürke de tees-sürlerini bildiren bir telyazısı göndermişlerdir.

Kadınlar birliği Dağılmıyor

Yalnız başka bir ad altında çalışacaklar

Türk kadınına mebus seçme ve seçilme hakkının verilmesi üzerine alaka-dar makamların temas etmek ve teşek-kürde bulunmak üzere Ankara'ya gitmiş olan kadınlar birliği reisi Lâfite Bekir-ine idare heyetine gelen habere göre, birlik reisi daha bir kaç gün Ankara'da kalacaktır. İdare heyetinden bir âza diyor ki:

— Gazeteler Lâfite Bekir'in geldiğini yazmış ise de yanlış. Mevcudiyetine lüzum kalmadığından bahislekadınlar birliğinin dağıtılacağına dair de bazı gazetelerde havadisler du-yur. Halbulki; idare heyeti böyle bir şey düşünmüş değildir. Kadınlar birliği bir hayır müessesesidir.

Birliği dağıtmıyacağız, belki ismini de değiştireceğiz. Lâfite Bekir'in Ankara'dan avdetinde katı karar vereceğiz.

Boğazlar için rapor

Boğazlar Komisyonu, 1934 senesine ait olan raporunu hazırlamağa başla-mıştır. Rapor iki aya kadar bitirilecek ve Milletler Cemiyetine gönderilecektir.

Bir transatlantik seyyah getirecek

İngiliz bandıralı Transatlantik vapur-u, İspanya'dan Arandora Star vapuru, bu se-ne de bir seyyah grubu ile limanımıza gelecektir. Bu vapurun İngiltere'nin Southampton limanında yandığı halde, da bir haber çıkmışsa da bu yangının e-hemmiyetsiz olduğu anlaşılmıştır. Yangın vapurun gövtesinde çıkmış ve tayfa tarafından görülerek büyük bir zarara sebep olmadan söndürülmüştür.

BORSA

(15 Bankasından alınan cetvelidir)

20 K. Evvel 934

AKŞAM FİYATLARI		TAHVİLAT	
İstikrazlar	94,25	Rihtim	17,50
1933 Ergani	97	An. Müessesil	50,10
Kuponuz	28,0750	An. Tahvil I, II	45,65
" II	26,80	An. Tahvil III	45
" III	27,05		

ESHAM	
15 Bankası Nama	10
" " Hamiline	10
" " Müesses	95
Türkiye Cumhuriyeti Bankası	57,50
Tramvay	30,50
Anadolu Hesse	28,05
Şir. Hayriye	16
Reji kuponuz	2,2250
Telefon	10,60
Tefos	18,60
Çimento	13
İttihat dey.	13
Şark dey.	0,8750
Balya	1,55
Şark m. ecza	4,65

ÇEK FİYATLARI	
Londra	623
Paris	12,03,75
Milano	929
Nyork	78,45,50
Convers	2,45,14
Atina	83,86,75
Brüksel	3,39,56
Amsterdam	1,17,48
Sofya	66,08,60
Prağ	18,98,68
Belgrat	34,96,75
Moskova	10,90,75
Berlin	1,97,67
Varşova	4,19,83
Budapeste	4,17
Madrid	5,79,87
Bükres	78,99,84
Viyana	4,29

NUKUT (Satış)	
Kuruş	
0 F. Fransız	169
1 Dolar	125
1 Kur. Çek	98
1 Şile Av.	23,50
1 İtaliyalı	625
20 Liret	213
20 Leva	23
20 F. Belçika	115
20 Drahmi	24
1 Florin	83
20 I. İsviçre	815
1 Pasaja	18
1 Mark	43
1 Zloti	22
20 Ley	17
20 Dinar	55
1 Cernoviz	1
Alta	9,32
Meçidiye	41
Banknot	240

bütün demiryolu güzergâhında ba-hadır yeşil yer görmedim... Anlaşılan burularda yağmur bizden çok daha fazla... Üçe çeyrek kala Viktoriya İstasyonuna geldik... Gene birkaçak hamallar eşyalarmıza sarıldılar... Biz de tavani yüksek ve emsaline Aorupanın hiçbir yerinde tesadüf edilmezken Lon-dra taksirlerinden birine kendimizi at-tık... Saat üç buçukta doğru geçtikmiş caddelerdeki tift kolu elektrik lâmba-larının birer teki yanmıştı. Sis yöbâ, hava da açık...

Yakında oturduğumuz Hayd Parkta başı açık bir herif önündeki almış yet-miş kişilik kalabalığa söz söylüyordu... Gökte ay sanki Londranın sisli olu-su şöretini yalana çıkararak için âdeta gülmüşüyordu. Hatırladım. Bu ay Ra-mazan ayı idi. Ben Ramazan ayını Lon-dra'da görüyordum.

B FELEK

Etibba odası bütçesi Dünkü toplantıda görüşüldü, kazanç vergisi yeniden münakaşalara yol açtı

Doktorların dünkü toplantısı

Etibba Odası dün saat 15 te Cağaloğ-lundaki merkezinde bütçesini konuşmuş-tur. Toplantıya idare heyeti reisi Dr. Ni-yazi İsmet açmış ve yıllık bütçe toplantı-sı üzerine izahat vermiş ve bazı azalar söz alarak tekliflerini yapmışlardır. Dr. Süreyya Kadri doktorların aylık kazanç-larına göre sınıflara ayrılması ve ay-da 100 lira kazananların iki, 300 lira kazananların 6, ve bundan fazla ka-zananların da yılda 12 lira kazanç vergisi vermelerini teklif etmiş, bu teklif münakaşalara yol açmıştır. Neticede teklif tek-rar müzakere edilmek üzere idare hey-eetine havale edilmiştir. Bundan sonra Dr. İbrahim bütün Etibba Odalarının bir araya toplanarak bir merkez vücuda

getirmelerini istemiş, bu istek kabul edilmiştir.

İstanbul'da muayenehane açmak iste-yen taşradan gelmiş doktorların Etibba Odasından vesika almada muayene-hane açamaları teklif edilmiş ve bu teklif de heyeti umumiyece kabul edilmiştir.

Bundan sonra Etibba Odasının dış kısmının tamiri ve binanın altında bulunan dükkanların boşaltılarak kütüpha-naların da yılda 12 lira kazanç vergisi vermelerini teklif etmiş, bu teklif münakaşalara yol açmıştır. Neticede teklif tek-rar müzakere edilmek üzere idare hey-eetine havale edilmiştir. Bundan sonra Dr. İbrahim bütün Etibba Odalarının bir araya toplanarak bir merkez vücuda

Ankara lisesinden yetişenler

Dünkü kongrede cemiyetin kapatılmasını isteyenler oldu, münakaşalardan sonra bu istek kabul edilmedi

Ankara lisesinden yetişenler cemiyeti dün Halkevinde yıllık kongresine devam etmişlerdir.

Dünkü kongrede cemiyetin kapanma-sını isteyen azaların bu istekleri üzerin-de şiddetli münakaşalar olmuş ve bu istek kabul edilmemiştir. Bundan sonra cemiyetin yaşaması için azalar ellirin-den gelen her fedakârlığı yapacaklarına söz vermişler ve yeni idare heyetini seçmişlerdir.

Başkanlığa Ustün, Genel yazıcılığa Muzaffer Akgün, muhasip ve veznedarlığa Hâşim, âzalılara da Süphye, Bed-ri, Enver, Hayrettin, müzakere heyeti-ne de Salihattin Kaynak, Şevket, Asım seçilmişlerdir.

Galatasarayda Talebe konseri

Dün Galatasaray lisesinde mual-lim Bay Sezai Asaf ve Seyfettin A-safın idaresinde almada talebe tarafın-dan bir konser verilmmiştir.

Konsere istiklâl marşı ile başlan-dıktan sonra orkestra, keman, viyo-

den gelen her fedakârlığı yapacaklarına söz vermişler ve yeni idare heyetini seçmişlerdir.

Başkanlığa Ustün, Genel yazıcılığa Muzaffer Akgün, muhasip ve veznedarlığa Hâşim, âzalılara da Süphye, Bed-ri, Enver, Hayrettin, müzakere heyeti-ne de Salihattin Kaynak, Şevket, Asım seçilmişlerdir.

Yunanlıların hükümetimiz aleyhindeki davaları

Türk - Yunan muhtelif hakken mah-keme-i zavvelki günkü selesinde Pet-raklisin optedilen emlakından dolayı hükümet aleyhine açtığı tazminat da-vasına bakmış, neticede Türkiye hükümeti tazminat vermeğe mahkûm olmuştur.

Murattakıs ile Alibertinin gene Türkiye hükümeti aleyhine açtıkları taz-minat davası reddedilmiştir.

Mahkeme, madam Vafyadisın Türk hükümeti aleyhine açtığı davayı da başka güne bırakmıştır.

İtalyanın Ankara büyükelçiliği

İtalya'nın münhal bulunan Ankara Büyükelçiliğine, Belgrat Orta Elçisi Mösöy Carlo Galli tayin edilmiştir. Yeni sefir, kanunusaninin almışa doğru şehrimizde beklenmektedir.

Hava raporu

Sıfır derecesi hararete ve deniz seviyesine indirilmiş barometre bu sabah saat 7 de 757, 14 de 757, hararet dere-cesi 7 de 9, 14 de 10, aynı hararet 11, asgari 9 göstermiştir. Rüzgâr poyrazdan esmiştir. Sürati 12 metroyu bulmuştur.

BELEDİYEDE

Yeni gaz Depoları

Çubukludaki bostanlar istilâk ediliyor

Çubukludaki gaz depoları yanında Neft senâikat gaz şirketi tarafından yapılacak olan depolar için bele-diye buradaki bostanları sahiliden i-çeriye doğru istilâk etmeğe teşebbüs etmiş ve mahkemenen bir karar almıştır.

Mahkemenin verdiği müstaceliyet kararı üzerine evvelki gün bir heyet mahalline giderek tetkikat yapmış ve istilâk edilecek arazin' tayini muamelesi yapılmıştır.

Şimdi belediye tahmin edilen kymetin yüzde yirmi fazlasıyla tutarını bankaya yatıracak ve istilâk muamelesi yapılacaktır. Bundan sonra yani gaz depolarının kurulmasına baş-layacaktır.

Tercümanlar kursu

Şehrimizdeki seyyah tercümanları-na mahsus bir kurs açılacağı yaz-ılmıştır.

Yirmi beş kanunvevelde açılacak olan kurs için hazırlıklar yapılmış-tır. Tercümanlara güzel sanatlar aka-demisi profesörlerinden M. Mamburi İstanbul tarihi ve abideleri hakkında ders verecektir.

Bu dersler, her abide yerinde o a-bideyi göstermek, izah etmek sureti-le yapılacaktır.

Bundan sonra kanunusanide im-tihanlar yapılacaktır. Bu imtihan so-nunda muvaffak olamayanlar tasfiye-yi tabi tutulacaklardır. Kurslar her sene devam edecek ve her kanunusa-nide imtihanlar yapılacaktır. Tercü-man olmak için müracaat edecekler ancak yılda bir kanunusani ayda im-tihan edileceklerdir.

M. Mamburiden başka Emiroğlu Ziya da âdabi muâzeret hakkında ter-cümanlara ders verecektir.

Florya plajı

Arada çıkan ihtilâflardan dolayı istilâk edilemeyen Florya plajına belediyenin mahkeme vasıtasıyla bir kaymet takdir ettirmek istediği yazıl-mıştır.

Teşkil edilen hakem heyeti mahal-line tetkikat yapmış ve istilâk fi-atını kararlaştırmak için araziyi ölç-müştür. Hakem heyeti raporunu ya-ktırma verecektir.

Rapor alındıktan sonra belediye istilâk bedelini bankaya yatıracak ve plajın istilâk işini bitirecektir.

Konservatuvar binası

Şehzadebaşında yapılacak olan konservatuvar binası ile on altı mart çobitleri âbidesi için açılan plân mü-sabakasına yerli ve ecebi mimar ve sanatkarlardan yüzden fazlası iş-tirâk etmiştir.

Bunlar jüri heyeti tarafından tet-kik edilmeğe başlanmıştır. Eserlerden birincisi gelene mülkâfat verecektir. Jüri henüz kararını vermemiştir.

Tünel arabaları muayene edildi

Tünel arabalarını çeken tel kayışların muayenesine başlanmıştır. Bu ara, arabalardaki elektrik frenleri de gözden geçiril-yor. Kayış kopmuş zaman bu frenlerin iş görüp görmediği şirketler baş müfettişlerle şirket direktörleri tarafından denetlenmektedir.

Bundan başka, tünel şirketinin muku-lefe mucibince tünelin alt başında yap-mağa mecbur olduğu binayı yapması kararlaştırılmıştır. Baş müfettişlikle şirket bu yolda uzlaşmışlardır.

Tramvay tarife komisyonunun bugün-ki ücretleri olduğu gibi buralamak hak-kında karar, tasdik edilmek üzere mafiye bakanlığına gönderilmiştir.

MAARİFTE

Sömestride Atina seyahati

Tıp ve Hukuk Fakülteleri talebeleri sömestir tatilinde Atina'ya bir seyahat yapmak niyetindedirler.

Mühendis mektebi imtihanları

Yüksek Mühendis mektebinde devam eden hususi imtihanlar perşembe günü başlamıştır. Talebenin bu imtihandaki mu-vaffakiyeti bir kaç güne kadar belli ola-caktır.

Pr. Kemps Ankara'da bir konser verdi

Ankara'dan verilen bir habere göre Ankara'ya gitmiş olan Alman musikçi-naslarında Profesör Kempf, Ankara Halkevinde bir konser vermiştir. Kon-serde, Başbakan General İsmet İnönü ile Ankara sosyetesine mensup birçok kimseler ve bayanlar hazır bulunmuş-lardı. Halkevi salonu, son yerlerine ka-dar kibar halk ile dolmuştu. Herkes profesörü alkışlamıştı. Başbakan İsmet İnönü Profesör Kempf'i çok takdir etmiş ve kendisiyle uzun uzadıya görüşmüş tür.

MILLİYET'in yeni adı olacaktır.

Günün Gözdesi

Ne bekliyorlar?

Kadın Birliğinin artık hiç te lüzumu olmayan bir teşkilât oldu-ğu açıkça görülmektedir. Gazete-lerin yazdıklarına bakılırsa, onun için birlik idare heyeti de kendi kendisini feshetmeği düşünüyör-muş.

Kadınların sayılay seçile-bileceklerine dair olan kanunun çıkması dolayısıyla Beyazıt meyda-nında yapılan mitingde değerli ka-dınlarımızdan Bayan Nakiye bu-nu pek güzel anlatmış ve bir kaç genç kızın elinde tuttuğu levhayı işaret ederek:

— Bu bayrağı artık indirin. Kadın birliği yoktur. Yurt birliği, yurttaş birliği vardır!, demişti.

Bu, Kadın Birliği için tecrübe görmüş, anlayışlı bir kadınımsız güzel bir işaretidir. Yurt birliği, riüddür ki Kadın Birliği kendi ken-disini feshetme karar verecek olursa şimdiye kadar verdiği kararların en iyisini en güzelini vermiş ola-caktır.

Zaten kadın birliğinin iddialı ismine rağmen büyüklüğü ve geni-liği hemen yok gibidir. Birlik diyince, insanın akına bir defa ulusal bir büyüklük, bir topluluk geliyor. Halbuki kadın birliğinin, değil bütün yurt kadınlarını, İstanbul kadınlarını bile, hattâ hat-tâ İstanbulun bir tek mahallesinin kadınlarını bile içine aldığı id-dia edilemez. O halde birlik ismi neye?

Kimin nenin birliği?

Ben tutup, dört beç arkadaşla bir cemiyet kurarsam buna Türk gezeteciler birliği ismini verebilir miyim?

Beş on doktor bir araya gelse, yaptıkları işe "Türk doktorları bir-liği," ismini verebilirler mi?

Kadın Birliği de vüsatı olma-yan, dar bir teşkilât. Bu itibarla, dağılmasını istemek hakkımız olduğu gibi, memleketin kadın ve erkek ayrılığı olmadığı noktasın-dan da bunu beklemek hakkımız-dır.

Kadınlara karşı memleketin bir erkek birliği mi vardır ki kadın-lar bunun için mukabil bir birlik teşkil etsinler?

Vakı her memleketin kadın cemiyetleri mevcuttur. Bu cemiyet-lerin gayeri kadınlara siyasi hak-lar temini için çalışmaktır. Bu çalış-ma çok kere sade sözle değil fiilen de olmaktadır.

Fakat biz, memleketin her tür-lü sınıf farkını kaldırdığımız gi-bi siyasi hak noktasından da ka-dınlarla erkek arasındaki farkı da ortadan yok ettik. Bugün Türk ka-dınları da Türk erkeği gibi kanun-ların müsaadesi dahilinde her tür-lü haklara sahip birer yurttaşlar.

Erkeği, karışında mücadele için hasın olarak tevessüne ve ona karşı tedbirlere geçmesii eyleme-sine mânâ yoktur.

Yeni kanun bu itibarla bir çok medeni memleketlere misal teşkil edecek büyüklüktedir.

Bunu Kadın Birliğindeki aza-lar da açıkça gördükleri için (Birlik) in feshi cihetini düşünüyör-lar, fakat 1935 senesi mayısında şehrimizde toplanacak olan ulus-lar arası kadın konferansı için endişe ediyorlarmış.

Bize kalırsa bu endişelerin de sebep yoktur. Çünkü Yıldıza to-planacak olan bu konferansın işi yalnız Kadın birliğinin işi değil-dir. Hem zaten bu, kadınları alâ-kadar eden bir mesele de olsa, o zamana kadar büyük ulus kurul-tayına girecek olan, seçme ve de-ğerli kadınlarımız buna önyak ol-ur ve işi her halde daha iyi ba-şarılar.

Mümtaz FAİK

Oylar, kişiler

"Hamlet,"

Hamlet'i Muhsin Ertuğrul oynarken görmediğime çok üzülüyordum; bu gez o dramın yeniden oynanacağını duyunca iki türlü sevindim: hem o yice erdem ürgüdünü türkçe olarak dinlemek, hem de Muhsin Ertuğrul'un *Hamlet*'i ne yolda anlattığını öğrenmek tatmlarını bir arada bulacağımı ummuştum. Öyle olmadı: Muhsin yerini Talât'a bırakmış.

Talât sungusuz bir aktör değildir; içinde günden güne ilerlediği görülüyor. Bundan önce *Cürüm* ve *ceza'nın* Raskolnikof'unu bir yer akatmadan oynadı. Ancak Shakespeare'in *Hamlet*'i, M. Baty'nin Raskolnikof'una benzemez (Dostoyevski'nin demiyorum, çünkü tiyatrodan oynanan *Cürüm* ve *ceza* da romandaki Raskolnikof'un içi değil, yalnız görünüşü vardır.) Demek istiyorum ki Talât bize Danimarkalı tiğini gösteremedi. Kötü mü oynadı? O da değil: *oynamadı*. Çünkü oynamak, hele *Hamlet*'i oynamak, söylenen sözlerin arkasından bir anlam ileri sürmektir; *Hamlet*'i oynayan aktör, İngiliz ozanımı yarattığı kişiye neler görüyor, bizi bunu anlatacak. Talât *Hamlet*'i düşünmüş, onun içine girmeğe uğraşmış mıdır? bilmiyorum. Ancak gördük ki büsbütün dışarıdan oynuyor: o ayrı, Tiğın *Hamlet* ayrı iki kişi oluyor, kaynaşmıyorlar. Bir gez olsun karşımızdakinin Talât olduğunu unutmuyor, *Hamlet*'i gördüğümüzü sanmıyor.

Bunu geçelim. Aktörler için söz söylemek istemiyorum; çünkü çok uzun olur. Oyunun bütününe bakılınca, iyidir demeye borçluyuz. Birkaç yer, hele üçüncü akt beklileyebileceğimizden üstündü. Niçin üçüncü akt, kralın karşısında oynanan oyundan kırküp kaçması, Ophelia'nın deliliği gibi yerler, birinci aktta sürün gözükmesi gibilerinden iyi oynanıyor? Çünkü birinciler dışsal işlerdir; ikinciler ise içi gösterir. Biz sür gözükümü, *Hamlet*'e olanların yüzünü anlattığı Horatio ile Marcellus andiçmeğe çağrdığı yerde *Hamlet*'in, arkadaşlarının içlerinde geçenleri, onların ürpermelerini sezemiyoruz. Buna bir de kasırga sesini yansıyan makinenin gürültü-sünü katm, dramın belki ana damarı olan bir yer karmakarışık, melodramatik bir oyun oluyor.

Öyleki Muhsin Ertuğrul sür için çok iyi, çok çekici bir oy bulmuş. Onu göstermiyor. (Bunu ilk kendisi mi deniyor, yoksa önce de denemiş mi? bilmiyorum). Sürün gözükmemesi, yalnız sesinin işitilmesi bir buluştur; Çünkü onun gerçek olmayıp ta ancak *Hamlet* ile arkadaşlarının içlerinde sezdikleri bir duygu olduğunu anlatmağa yardım eder. Ancak Muhsin Ertuğrul un bu buluşu yetmez; aktörlerin de bunu anlamaları, hem de anlatacak güçte olmaları gerektir. Doğrusunu söyleyim: oyunu gördüğüm gün Muhsin'in yaptığını doğru bulmamıştım, sonradan düşündüm, ne demek istediğini anladım. Sonradan düşündüm... Öyleki bunu bana aktörlerin anlatması gerekti. Bunun içindir ki aktörlerimiz o güce gelinceye dek, *Hamlet* oynanırken sürün, bir gölge gibi olsun gösterilmesi daha iyi olur sanıyorum. Bir kaç yıl sonra *Hamlet*'i yine görürüz; o gez kısaltılmadan, bir yer kesil-

meden, Shakespeare'in elinden çıktığı, daha doğrusu bugün bizim elimize geçtiği gibi oynanmasını dilemek bilmem yersiz midir.

Hamlet acunsal saverdem usta işlerinin belki en güzeli değildir; belki Shakespeare'in dramları içinde bile en güzeli değildir. Ancak o, bayık olarak, hepsinin gözü en çekenidir, çünkü gizlerin, ne idiği iyice kavranamıyan erdem ürgüderlerinin güzelliği vardır. Tiğın *Hamlet* nedir? deli midir? uslu mudur? bunun üzerine çok söz söylenir. Dramın anlamı nedir? ne göstermek ister? Satl *Hamlet* gibi düşünmeği seven, ne görürse ondan birtakım gölgeli düşünceler çıkarır, bu yüzden de bir doğruyu bulmak için çok kimseyi yakan (Polonius'un öldürülmesi, Ophelia'nın çıldırması), düzeni bozan bir adam mı göstermek ister? Bunun üzerine de çok söz söylenmiştir, daha da söylenecektir.

Bence *Hamlet* kişinin değil, bir ülkenin dramıdır. "Danimarka ülkesinde bir çürüklük var... Bu söz bence o dramda, "Olmak mı? olmamak mı?," diye tanınmış monologdan daha özlüdür. Eski kralın öldürülmesi bu çürüklük için konulmuş bir umdur. Sür, bu çürüklüğü duyanlara gözükür, duymayanlar ise onu görmez (kraliçenin görmediği gibi.) Görenler o çürüklüğü ortadan kaldırmaya uğraşlar; ancak, değişim çağı olduğu için, kuru ile birlikte yaş ta yanar, kraldan başka iyi bir kız olan Ophelia da ölü; Laertes te çürüklüğü göremediği, onunla birleştiği için ölü. Ancak *Hamlet*'in de ölmesi gerektir; çünkü o çürüklüğü kaldırmak için olanı yikan, yüreklerine korku, acı salan gücün umudur. Onun yerine düzenin, sevincin umu olan Fortinbras gelecektir. Kara Tiğın ölüp yerine Ak Tiğın doğar. *Hamlet* yeni düzene doğru çırpma, Fortinbras ise yeni düzenin kendisidir.

Bugün *Hamlet*'i böyle anlıyoruz, her çağ onda yeni, kendine göre bir anlam bulur. Hepsini değiştir, çünkü hepimiz geçiciyiz; Tiğın *Hamlet* ise bizim sözlürimize kulak asmadan Helsingoer'de babasının sürü ile, Yorick'in kafatası ile konuşur, çünkü o, kalcıdır.

Nurullah ATAÇ

Anlam — mânâ, Bayık — Şüphesiz, Erdem — Sanat, Oy — fikir, Sungu — içsıdat; Sungulu — doué, Sür — tayf, hayalet, Tatım — zevk, Tiğın — prince, Um — remz, Timsal, Ürgüd — eser.

TEPEBAŞINDA ŞEHİR TİYATROSU

Bu akşam Saat (20) de **HAMLET** 5 perde
Yazan: **W. ŞEKSPER**
Tercüme eden: Ertuğrul Muhsin 9773

Eski Fransız Tiyatrosunda

Şehir Tiyatrosu Operet kısmı 12-12-934 tarihte çarşamba günü akşamı saat 20 de cuma günü gündüz saat 14,30 da

DELİ DOLU

Operet 3 perde
Yazan Ekrem Reşit, besteleyen Cemal Reşit.

10104

Öz dilimizle

Ekmek ve katık

— Öz türkçe bizim katığımız değil, ekmeğimizdir.

Bunu kafamıza iyice yerleştirmeliyiz. İnsanlar, katıksız yaşayabilirler. Ekmek bulamazlarsa aç kalırlar. Onu, bir çokları, katık sanıyorlar. Yanlış... Çok yanlış... O bizim kafamız içindeki boşluğu duyuracak olan başlıca ağızımızdır.

Öz türkçeye, kendine yaraşan yer vermeliyiz. Dilimizi biz istersek, yüz milyon insanın konuşacağı bir dil yapabiliriz. Ancak bunun için, ilk önce onu benimsemek, dil işini bir varlık işi olarak ele almak ister.

Yoksa; gelici geçici, süreksiz bir akıntı yerine koyarsak, kendimize ederiz.

Denilecek ki:

— İlanıyoruz. Öz dil, bizi duyuran ekmektir. Ancak, nerede bulun katığı?

Ben de size karşılık olarak derim ki:

Açlıktan ölüm sarıntıları geçiren bir adam, eline bir somun ekmek verseniz, katığı arar mı?

İlkin, karnını doyurmağı düşünür. Ancak, açlığını giderdikten sonradır ki, katık aramağı düşünür.

Biz de bugüne kadar karnı değilse de beyni aç bir adama benziyoruz. Önümüze Türk fırınında pişirilmiş arık mayalı bir ekmek uzattılar:

— Al, bunu ye!.. Açlığını gider.. dediler.

Bir elimize ekmeği alıp öteki elimizi katık aramak için uzatırsak, o ekmeği veren bize ne der?

Türk dilinde kendi hamurumuzu bulduk. Şimdilik bu bize yetmelidir. Ekmeği yiyelim, katığımız aramağı daha sonraya bırakalım.

M. Salâhaddin GÜNGÖR

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

17,30 Üniversiteler nakil, lakipler dersleri, Sayın Receb C. H. F. Genel yazganı. 18 Fransızca, 18,30 Jimnastik: Bayan Azade, 18,50 Plak: Dans musikisi. 19,30 Dünya haberleri. 19,40 Plak: Karışık musikî. 20 Maarif Vekâletî namına konferans, 20,30 Müzik solo — Bay Nejat, 20,50 Spor konuşması: Bay Erek Şefik. 21,15 Anadolu Ajansı, Borsalar, 21,30 Radyo orkestrası, 22 Radyo saz ve tango orkestrası.

823 Khz. B ÜKREŞ, 364 m. 13 - 15 Gündüz neşriyatı. 18: Roman musikisi. 19: Haberler. 19,15: Konserin devamı. 20: Konferans. 20,20: Plak. 20,45: Konferans. 21: Roman operası, azasından Lya Popun şarkıları. — Sözlür. 21,45: Cazband. 22,45: Radyo orkestrası.

223 Khz. V A R Ş O V A, 1345 m. 19,15: Pişano - Keman konseri. 19,45: Sovyet istasyonlarından nakil. 20: Plak. (İngiliz şarkıları). — Konferans, Haberler. 21: Hafif musikî. 21,45: Haberler. 22: Popüler senfonik orkestra konseri. 22,45: Edebiyat. 23: Reklamli konser. 23,35: Dans musikisi. 686 Khz. B E L G R A T, 437 m. 17: "Traviata, (operası plak ile.) 19,45: Sözlür. 20,15: Haberler. 20,30: Müllî neşriyat. 21: Konser konseri. 21,30: Bir piyesin nakli. Khz. F R A G, 470 m. 16,55: Hermann Schrammel musikisi. 17,40: Sözlür. 18,05: Dö koman konseri. — Sözlür. 18,35: Plak. — Amele neşriyatı. 19,05: Almanca çocuk neşriyatı. 20,30: Popüler, Çok şarkılı. 20,55: Bratislavadan nakil. 22: Haberler. 23,30: Karışık musikî.

ROMA - NAPOLI - BARI 18: Orkestra. 18,55: Sözlür ve plak. 21: Yunanistan için program (Bariden.) 21,10: Plak. 21,45: Piyes. 23: Keman konseri. 24: Son haberler. 24,10: Dans musikisi.

Tayyare Cemiyeti evinize yanlılıkla zarf bırakmamış olsa bile, siz ufak bir emekle fitre ve zekatınızı Tayyare Şubesine verebilirsiniz. Ulusal işlerde nelerden çekinilir ki? ...

HİKÂYE

Kayıp eldiven

Seni bir gece altı yaşındaki mini mini kızınla o büyük, köhne evde, kılıçlımlı bir mangalla ısınamıyan soğuk bir odada kederlerle, acılarla baş başa bırakıp, smokinimi giyerek traş olup çıktım. Beyoğlunda verilen bir baloya koştum.

Kadm. Sen benim kafama denk, ru-huma ahenk olamıyan bir talihsizdim. Tanrı nasıl esirgemiş te benim karışma bir parça okumuş, yazmış bir genç kız çıkarmamış, seni, bir yabancıdan çocuğu olan bir dul kadını bana arkadaş yapmıştı.

Onun için içimde hasret kalmış arzular, tamamlanamıyan aşk ve sevgi hisleriyle daima genç ve güzel bir kıza kollarım arasında sıklıkla iştiyakım beslerdim. O gece de aynı hislerle sizi soğuk odanızda yapıyalmız bıraktım.

Beyoğluna çıktığım zaman saat dokuz buçuktu. Elektriklerle parlayan bol ışıklı caddede biraz doluştım. Hattâ bir aralık bir biraşaneyi girerek biraz içmek istedim. Beyaz örtülü masadan aldığım ilk kadehi boşalttığım zaman beynim gözlerimin önünde bir tablo yarattı: kırık karyolalı bir oda... Ayaklarına yamalı çoraplar giymiş bir ana kız... Gazı dibinde kaldığı için fazlaca kışılmış bir lâna banın az ışığında, içinde kırmızı yıldızlar gibi kılıçlımlar titreyen bir mangala başında ellerini oğuşturup titiyorlar. Bu ana kızın belki de karnları iyi doymuştur. Belki de bunun için fazla üşüyorlar. İhtimal ki evlerinin erkeği biricik tert ortakları yanlarında olmadıkları için böyle acı acı düşünüyorlar. Bir aralık kadın, konyundan çıkardığı mendil yüzüne götürdü. Ve siyah gözlerinde simsiyah yanar bir ateşten beyaz bir mendile biraz yaş içirdi.

Garsonun tazelediği bardağı kaldırdım. Bir hamlede içtim. Bu, soğuk ve sefil oda benim yuvam, bu acılar içinde teselsiz titreyen, susak ana ile çocuğu, benim karnım ile kızımın.

Ben ne yapıyordum? Kaderin elleri me tuttuğunda bu iki biçarı donmuş eli, fırtınalı rüzgârlar uğuldayan bu soğuk kış gecesinde silkeleyip bırakmış ve terk etmişim. Bu iki zayıf ve esmer el, bu solgun çehreler, bu yalvaran gözler benden şefkat ve acımak dilemiyorlar mı idi?

Ah... hodbin, içindeki arzular, kabırla ölmüş insanların eteğini çizer gibi dişlerinin arasında doluşturan içi paslı, küflü adam... şimdi...

İki bardağı üst üste kafama diktim. Ve gazinodan çıkıp baloya koştum. Çiftler, mes'ut ve gözlerinden neşe fıskıran çiftler birbirlerine sarılmış dönuyorlardı. Kendimi bir koltuğa attım. Ahbaplardan biri aşinalık etti:

— Efendim tebrik ederiz, hiç habermiz olmadı. Gazetede okuduk.

— Evet öyle oldu efendim. Aceleyle geldi, birçok dostlarım da sizin gibi bana gücümek istediler.

Oteden bir hanım etildi:

— Beyefendi, hanımefendiyi niçin getirmediniz?

— Hastadrlar efendim...

Oradan, pembe elbiselerle bir kırçoğu gibi titreyen güzel bir kıza göğsüme çektim. Terleyinceye kadar, yorulup bittinceye kadar dansettim.

Tekrar koltuğa gömülüp soluk soluğa kaldığım zaman homurdandım:

— Karn hasta ha... Asıl hasta sensin sefil adam... Başaramıyacağım bir yuvayı neye açtın, güldürmeyeceğin gözleri neden kendine çevirdim alçak...

Cazbant, ağır, hüzünlü, bir tangoya başlamıştı. Bu sefer yeşiller giymişmiş, orta yaşlı bir hanımın önünde eğildim. Caz

İttihadı Millî

Türk Sigorta Şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muameleleri icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi idaresi : Galatada Unyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Telefon : 44887

9562

Gözünüzle görmeden inanmayacağınızı...

Sinemanın keşfindenberi yapılan en muazzam harikalar ve mucizeler filmi:

TARZAN ve SEVGİLİSİ

Milliyet

Asrın umdesi "MILLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

Türkiye için		Haric için	
L. K.	L. K.	L. K.	L. K.
3 aylık	4 —	6 —	8 —
6 "	7 50	14 —	18 —
12 "	14 —	28 —	36 —

Gelen evrak geri verilmez. — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. — Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir. — Gazetemiz ilanlarına mes'uliyetini kabul etmez.

Millî tefrika: 50

Katran Kazanı

Maamafih köca göbekli bütün korkusuna rağmen kaçamadı. Arkasından zorla itilirmiş gibi buna da girdi. Umumi müdür önündeki para yığınını çoktan itmiş buluyordu. Hemen kâğıtlarını açtı. Refika hanım sevinçle ellerini çıparak bağırır:

— Kare ruva! Beşinci kâğıt ta maçanın asosu...
Rüstem bey;
— Yandı! — diye homurdandı —dört tane kızla para kaybediyorum. Ne uğursuzluk!

Umumi müdür zaferinden emin, iki elini uzatmış, paraları çekmeğe hazırlanmıştı. Hanımefendi alaylı laylılı gülümsedi:

— Pek acele ediyorsunu efendim... şunları bir saysanız... Hata

Müellifi: Nazmi Şehap

etmemişim değil mi?
Hepsinin gözleri kırmızı çoha üzerine pırlantalı parmakların seri bir hareketle yaydığı kâğıtlara dikilmişti. Bir saniye sonra her ağzından bir başka heyecanla, hayret ifade eden bir ses çıkıyordu:

— Ooo! fileş ruvayal...
— Olur şey değil...
— Vallahi bu olmaz...
— Ne şans! Ne şans!
Doğrusu kâğıt tam zamanında gelmişti. Köca göbekli alındaki terleri silerek:

— Restimiz ne kadar dı hanımefendi? — dedi —
Müthiş bir uçuruma düşmekten kurtulmuş gibi bir sevinçle ayağa kalkın ablak yüzlü banknotları acele acele saydı:

— İki bin yüz lira para... ve üç bin liralık bir de çek var. Yüz lirasını atarsak toparlak hesap beş bin — Ne yapalım?.. vereceğiz. "alahantur — alahotör", oynayordum. Rüstem bey hemen bir çek doldurdu. İmzalarken elleri geri geri gidiyordu.

Ticaret nezareti umumi müdürünün yüzü mosmor kesilmişti. Titreyen ellerle gözlüğünü düzelterek doğruldu;

— Ben.. — dedi — Kavımla oynayordum. Önüme dört bin liradan fazla para vardı. Hattâ şöyle böyle dört bin sekiz yüz lira kadar dır zannedirdim...

Ve kendisinden iki metre öteye uzaklaşan Refika hanıma ezgin ezgin bakarak;

Artık bana müsaade edersiniz... değil mi efendim? Bu şansızlıktan sonra oyunun pek zevki kalmaz.

— Ben de aynı fikirdeyim... — Bende

Hani hakları da yok değildir. Hanımefendi bir kalemden on dört bin lira kazanmıştır. Ablak yüzlü, burnunu çekerek;

— Bu masaya kara örtü örtmeli.. — diye söylendi — hepimizin ke-

sesine darı dikti.

Hanımefendi bittabi gayet memnundu. Ve artık Calibe ile istediği gibi başbaşa kalabileceği için Nazmi de neşeli neşeli ayağa kalkmıştı.

Refika hanım, gözlerini banknot yığından ayırıyordu. Birdenbire sinirli bir kâhkaha att:

— Ne tuhaf! — dedi — eskiden erkekler kadımların şansına oynarlardı. Şimdiki gençler ise hanımlara maskotluk yapıyorlar.

Nazmi bu taşım altında kalmak istemedi. Refika hanımı büsbütün çileden çıkartan bir tavırla cevap verdi:

— Ama hanımefendi... Bu daha doğru olsa gerek. Faraza bakınız o gözlüklü bey rest verip kalktı. Halbuki yanmda maskotluk edebilecek kadımların en güzeli vardı.

Hanımefendi bu sırada kazandığı paraları iki yığına ayırmış buluyordu;

— Vazgeç gevezelikten de şu hisseni al... — dedi —

— Ne diyorsunuz hanımefendi? Vallahi olmaz...

— Haydi çocukluk etme! Oyuna otururken benim şansma oynayacağımı söylemişim. Ne kazandıysak

yarısı benim, yarısı benim. İstersen bu iki kümeden birini al... İstersen sayalım, yarısını alırsın...

— Aman hanımefendicim... — Amanı zamanı yok. Ya alırsın... Ya hepsini yırtarım.

Refika hanımda âni bir değişiklik olmuştu. Gençce yaklaşıp;

— İnat etme arslanım... al... — dedi — binlerce lirayı yitireceksin hanımefendiyi?.. Aaa... Val... lahi yazık. Hem ben size bir fikir vereyim mi? Şu iki çeki siz almız Nazmi Bey, bu kadar parayı taşınmaz müskül olur.

— O zaman da hanımefendinin hakkı bana geçer... Çeklerin yekünü sekiz bin lira tutuyor.

— Olsum varım. Beş yüz liranın da adı mı olur.

Ve çekleri kıvrıp Nazminin fazla itirazına meydan vermeden mendil cebine soktu. Hanımefendi ba sırada ayağa kalkmış poker oynamak için arkadaş arıyordu:

— Siz Hanımefendi! gelmez misiniz? Ya siz Necdet Bey... siz de mi çekiniyorsunuz? E vallahi ayıp ediyorsunuz.

Kırk yılm başmda bir rest almamız hepimizi ürküttü mü?

Kâğıtlar her zaman böyle karşılaşmaz ki efendim... Hem Nazmi artık yanından kalktı. Artık neden korkuyorsunuz?

Refika hanım şimdi gözlerini gençten ayırmıyordu. Onu bir kenara çekip uzun boylu konuşmak için fırsat arıyor gibiydi.

Fakat Nazmi salonda öfakla kalmadı; sıvıverdi.

Calibeyi bulmak için dört beş karanlık odanın kapılarını açmak, elektriklikeni yakıp söndürmek lâzımgelmişti. Ne kütüphanede, ne sofada, ne de denizi gören odalardan birinde kıza bulamıyınca;

— Herhalde... — dedi — yatmış olacak. Kızdırmayalım yavruyu.

Dar bir merdivenden yalnız üçüncü katma çıktı. Kapısı yarı açık bir odanın içine girdi.

Tahmininde aldanmamıştı. Kız, elbisesini çıkarmadan yatağına yüzü koyun uzanmış, yatıyordu. Aca-ba uyumuş mu idi?

Oda, komodin üzerindeki mavi ipek abajurlu küçük lâmbanın zayıf ışığıyla yarı loştu. Tavandaki lâmbanın düğmesini çevirdi. Sonra

(Bitmedi)

Ayvacak hükümet konağı yeni yapıldı

Yeni Ayvacık hükümet konağı

AYVACIK, (Milliyet) — Yeni rejimin idare amirlerinde aradığı yapı ve yaratıcı vasıflar cidden muhtemeldir. İdare mekanizmasının özel işleminde idare şeflerinin büyük rolleri vardır. Her yerin her muhitin icaplarına göre en pratik bir şekilde vaziyet görmek idare amirlerinden beklenen mezziyetlerdir. Bunun iki buçuk sene önce bir kaza şefiyle Ayvacık hükümet konağı yapılmıştır. Bu hadisenin üzüntülerini şahit olduğumuz zaman bu temerin ne zaman unutulacağını düşünüyorduk. Bu düşünce Cumhuriyet hükümetinin yapıcılık kudretini karşısında bittabi bir hiç olduğuna inanmam vardır.

Çünkü Türk milletinin yokluk içinde varlıklar yarattığını, tarih ve hâdisat isbat etmiştir. Müsbet örnekler bu rejimin güzel vasıflarıdır. Bu hameleleri başaran üyeler bu milletin kendi sinesinde kendi kurtuluşunda sağıdır.

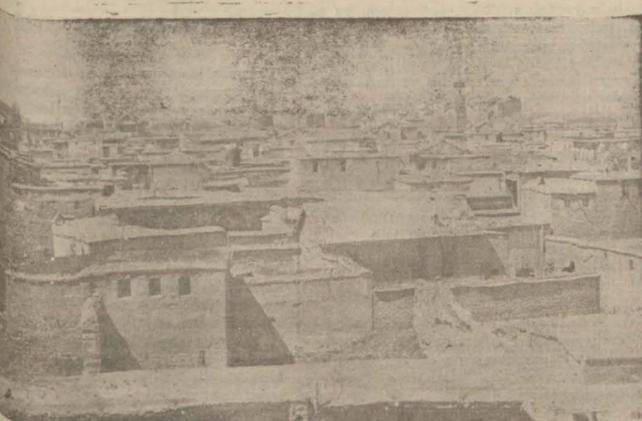
Ayvacak hükümet konağı yangın müteakip kaymakamımız Hikmet bey yenisini yapmağa derhal

teşebbüs ederek bu teşebbüslerini kanunî ve vatanî formüllerle teczih etti, Halkın fedakârlığına dayanarak dört bin liralık kereste temin etti. Ve devlet hazinesine dört bin lira kazandırdı. Ve on dokuz odalı iki katlı muazzam bir hükümet konağı meclise ihda etti. Kemalizin Anadolu'da vücuta getirdiği eserlerden biri de Ayvacık hükümet konağıdır. Bu şerefli muvaffakiyetten dolayı iç işler Bakan muhterem Şükrü Kaya beyefendi kutlulamağı memleket borcu telakki ederim.

Sivas silosu

SIVAS, (Milliyet) — Yucelişi ile Sivas ve çevresine iyik getiren "silo", şimdiye kadar 3500 ton buğday satın almış ve bunun tutarı olan yüz yirmi beş bin lira para vermiştir. Silonun buğday alma, temizleme ve tohumluk ayırma gibi faydaları da varsada şimdilik yollama, ve alma işleri çok yolunda ve büyük bir intizamla yürülmektedir.

Diyaribekirde mahsul iyi Son iki sene içinde ziraat sahasında hayli ilerlemeler göze çarpmaktadır

Diyaribekirde

DIYARİBEKİR, (Milliyet) — Diyaribekir, topraklarının kuvveti ve bol suları dolayısıyla daha ziyade bir ziraat memleketidir.

Eskiden bütün köylerimiz kara sapanın başına hiçbir ziraat aleti kullanmazken bugün birçok köylerimizde orak makineleri, pulluk, dönen gibi asri ziraat aletleri kullanılmaya başlanmıştır.

Ziraat idaresi Diyaribekirde vilayet merkezine yarım saat mesafede ve Dicle kıyısında Kırtıbil köyünde bir nümune çiftliği tesis etmiş ve bu çiftliğe son sistem ziraat makineleri alarak yeni ziraat üyeleri tatbik edilmeğe başlanmıştır. Diyaribekirde sekiz sene içinde yapılan mütemdi teşviklerle birçok kavak, söğüt fidanları asma çubuğu ve muhtelif meyve ağaçları yetiştirilmiştir. Çekirge ve karla faresi gibi mahsulâtı harap eden haşaratla ehemmiyetli bir mücadele yapılmış ve bir çok zararların önüne geçilmiştir.

Son iki sene içinde Diyaribekir ve kazalarında yapılan ziraat işleri şunlardır: Merkez fidanlığına ilâyetin kulp ve Silvan kazalarında hususî idarece birer fidanlık daha tesis edilmiş ve nümune tarlalarında tesis edilen meyve ağaçlarından her sene 500 adet meccanen dağıtılmıştır.

bir görünüşü

Nümune fidanlığında smai nebatatın ahyon, kendir, şeker pancarı, keten, sısam ve patates ile hububatın yulaf, mısır, ve buğday tecrübelerine devam olunmuş ve memnuniyeti mucip hasılat alınmıştır.

Köy kanunu mucibince mülhakata yapılan tebliğ üzerine 170 bin adet fidan diktiler. Gerek fidanlıklardaki muhtelif meyve fidanlarına aşı tattbik etmek ve gerekse tereddide uğramış meyve cinslerini islah etmek için Kastamonu, Malatya, Elâziz, Ankara vilâyetlerinin meşhur nevelerinden olmak üzere 4 bin adet elma, armut, kaysı, şeftali ve kiraz kalemleri getirilmiş ve meraklı bahçe sahiplerine dağıtılarak ziraat fen memurunun nezareti altında muhtelif meyve ağaçları aşılandırılmıştır. Diyaribekirde bu seneki hububat ekimi evvelki nisbetle çok feyizlidir. 934 senesi zarfında ekilen buğday, arpa, çavdar, pirinç ve darı miktarı 104,177 hektardır. Bu sene yağın sürekli fazla yağmurlar yüzünden ekinlerin bir kısmı yanmış ve havaların fevkalâde sıcak ve râtip gitmesinden ekinlerde mevziî olarak pas hastalığı görülmüştür. Buna rağmen harılât; miktarı ekimin çok olmasından dolayı mucibi memnuniyet bir haldedir.

Esnaf birlikleri ve Bir kadı hikâyesi

Yıllarca önce Çorumda esnaf ihtikâr yapmazmış

ÇORUM, (Milliyet) — Çorum da eskiden "Kadırlar işsiz kalır, hergün, nargilelerini tokurduta tokurduta, yentek yentek, gezerlermiş."

Şehre, yeni gelen kadımın bir aylarca beklemiş beklemiş, bir suçlu gelmeyince yazganına sormuş: — Bu, diyarda kadılık işler olmaz mı?

— Olmaz... Neden? Halk aralarında çıkan anlaşmazlıklar, gene kendileri görürler de...

Kadı efendi, batmanlık kavuğunu önüne almış, aynalı başını parlata parlata, gözleri "Velfecri", okumağa başlamış.

Yazganına buyruk etmiş: — Tellallar bağırın... Herkes bir yumurta getirsin?

Kentde ne dek çağırılanlar varsa, paçaları sıvamışlar, sokak sokak geze geze, boğuk boğuk zorlamışlar:

— Eyyy... İldaşlarrrr. Duyduk, duymadık demeyin; efendiyi herkes bir yumurta götürcek haaa,

Bu kadar yumurtayı kadı efendi neylesin diye kafalarda istifamlar belirmiş, belirmiş ama işin çıkarını ıve ıve, yumurtaları götürmekte bulmuşlar.

İkinci günü, Çorum, sokakları gene çin çin çinlamış:

— Yumurtalara hacet kalmadı; herkes yumurtasını gelsin, alsın?..

Elgün yumurtaları almağa koşmuş... Benim yumurtam büyüktü, senin ki küçüktü derken bir yumurta savaşı başlamış... kurnaz kadı da kıs kıs gülererek suçlu toplamağa onal olmuş...

Bu, belliki, bir masaldır. Böyle olmakla beraber, eski çağlarda türemiş, görüşleri yenilemesi abaya değer.

Yıllarca önce, Çorum esnafları yetmiş iş görmenin en arı, örneklerini kurun kurun göstermiş olmakla tanınırlar. Şimdiki esnaf birliklerinin kaynak yeri Çorumdur. Çok eski kurumlarda, Çorumda bu, kurum varmış.

Kurumun başkanlığını edene (şeyh), yazganına (yiğit başı) ekonomi bakanına (esnaflar kâhyanası), üyelerine (işbaşı) derlermiş. Birlik varken, esnaflar kötü, aldatıcı mal satamaz (LONÇ) edilmekten korkarlarmış.

Lonç, o denli korkunç bir kararın ki, buna uğrayan esnaf, pırlayı, pırlayı toplayarak diyar diyar, uzaklaşmış. Çünkü ildaşlar lonca tutulanlardan alış, veriş etmezlermiş...

Dün, bir ayak kabı alayım dedim; yahudi gibi çene çala, çala, ayağıma uygun bir fotini 750 kuruşa alabildim. Döndüm, geliyordum, bir tanıdık peydahlandı. Elimdeki meta baktı, baktı:

— Kaça aldın? dedi.
— 750 kuruşa..
— Seni aldatmışlar, dedi, bu 400 - 500 kuruş ancak eder..
Yüreğim hop hop etti.
— Gelde — dedim — şimdi isteme; bir L O N Ç...

Coedet BAYKAL

Hiç yüzünden bir delikanlı öldürüldü

SIVAS, (Milliyet) — Bu hafta klavuz mahallesinde yapılan düğünün kına gecesinde toplananlar geç vakit düğünden dağılırken kadın yüzünden bir delikanlı öldürüldü.

Düğünde bulunanlardan Ali Rıza yanındaki kadını almak isteyen klavuz mahallesinden bir kaç kişi önüne çıkarak:

— Biz burada duralım da sen kadını götürdesin, diye Ali Rızaya çıkışmağa başlıyorlar. Aralarında bu şekilde bir münakaşa cereyan ederken bıçaklar, değnekler ortada dönmeye, ve küfürler savrulmağa sopalara ses vermeğe başlıyor. Ve bunlar Ali Rızaya saldırmaya ve bıçakla kafasına vuruyorlar. Bu nu gören Ali Rıza, tabancasını çeker rek ateş ediyor. Kavgayı bastırmağa çalışanlardan yirmi yaşında dülpere Ahmet yere yuvarlanıyor. Ve bir amansız kurşunun acısı ile gözlerini yumuyor. Ali Rıza yakalanmıştır.

Denizli Halkevinin müsamereleri

Denizli Halkevi

ENİZLİ, (Milliyet) — Perşembe akşamı halkevi salonunda lise talebeleri tarafından çok güzel bir müsamereler verilmiştir. Rollerinde çok güzel muvaffak olan talebeler seyirciler tarafından çok beğenilmişler. Bilhassa (yakınacak, beyaz kahraman) piyesleriyle canlı tab

lo, çok mükemmel oynandı. Aydın sarı, harmandalı zeybekleri ise halkevinin bandosunun herkesi yerinden sıçrattık kadar kıvrak çalışmaları çok güzel oynandı. Halkevinin temsil komitesi yakında (tırıl) piyesi için hazırlıklar yapmaktadır.

Diyaribekirde Bir yıllık işler

Yeni azaya bir yılda yapılan işler anlatıldı

DIYARİBEKİR, (Milliyet) — Şehirde yeni seçilen belediye azaları geçen hafta belediye bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda belediye reisi Şeref, belediyenin bir senelik çalışma programını anlatmış ve sorulan suallere cevap vermiştir. Reis Şeref belediyenin geçen sene yaptığı işleri sırasile anlatmıştır. Diyaribekir belediyesinin bir sene içinde belli başlı yaptığı işleri şunlardır:..

Belediye tarafından 933 senesinde yaptırılmasına başlanan mezbaaha bitmiştir. Bu sene de mezbaaha frigorifik tesisatı vücute getirilmiştir. Şehirde geniş mikyasta elektrik tesisatı vücute getirmek için faaliyetler çalışılmaktadır. Belediye belediyeler bankasından ödünç aldığı 187,744 lira ile elektrik tesisatını Belçikalı Ganj şirketine vermiştir. Evvelce gübrelerle dolu bulunan ve son senelerde dökme borularla şehre getirilen Hamrutat suyunun ne kadar aktığını kontrol için saatler getirilmiştir.

Geçen 933 senesinde belediye geliri 90,382 lira olarak tahakkuk ettirilmiş ve bundan 14,500 lirası 934 yılına devredilmiştir. Belediyenin bu seneki tahsilât vaziyeti çok iyidir.

Diyaribekir Hava postası

Ankara ve İstanbul yolcuları yeni vasıttan memnun

DIYARİBEKİR, (Milliyet) — Birkaç haftadanberi sefer yapamayan tayyare postası bu haftadan itibaren tekrar gidip gelmeğe başlamıştır.

Tayyare postası çok güzel ve iki pervanelidir. Tayyare iki motörle çalışmaktadır, ve beher motörün kuvveti 320 beygir olup iki motörü 640 beygir kuvvetindedir. Tayyarenin her tarafı camekânlarla kapanmıştır.

Amerikan mamulâtından olan bu tayyare küçük Lütfi, pilot Talât ve başmakinist Fehmi tarafından idare edilmektedir.

Diyaribekir - İstanbul 55, Ankara - Diyaribekir 35, Eskişehir - Diyaribekir 47,5, Kayseri - Diyaribekir, 22,5, Ankara - İstanbul 22,5, İstanbul - Eskişehir ve Ankara - Eskişehir 12,5, İstanbul - Kayseri 37, 5, Ankara - Kayseri, 17,5, Eskişehir - Kayseri 27,5 liradır. Zabitan askeri memurlar, hava kuvvetleri mensupları ve askeri malûllerden nisif ücret almaktadır.

Yolcular beraberlerinde 12 kilo ağırlıkta eşya alabilmektedir. Halk tayyare postalarından çok memnundur.

Koşk nahiye kongresi

KOŞK, (Milliyet) — Nahiyemiz fırka kongresi dün fırkamız salonunda toplandı. Kongremiz bu yıl her yıldan daha alâkalı oldu. Kongrede fırkamız vilâyet idare heyeti başkanı bay Etem Kadri, vilâyet idare heyetinden inhisarlar başmüdürü Sırrı Hun ve Ziraat Bank müdürü Muhterem Kaya bulundular.

Kongre Bay Etem Kadri'nin başkanlığında toplandı. İdare heyeti raporu epey görüşüldü. Hesaplar temiz bulundu. Yeni sene bütçesi yapıldı.

Dileklerin müzakeresi çok uzun sürdü. Merkez Koşk ocağı dilekleri içinde müstahsilin kurulanması vardı. Bunun üzerine Bay Muhterem Kaya uzun konuşmalar yaptı. Bir çok müstahsiller de söz aldı. Sonunda Muhterem Kayanın öğütleri onaylandı.

Bu dilek kongrede yerine getirilmiş ve köşk müstahsilleri bugünden itibaren kurulanmağa başlamış bulunu yorlar.

Bu seneki kongrede ayrıca şu hususiyet göze çarpıyordu. Her koy ocağının dileği okundukça ocağın müstahsilleri söz alarak bu dilek hakkında kongreyi aydınlatıyorlardı. Dilek konuşmaları arasında müstahsiller soyadı kanununu, bey ve efendiliğin kaldırılması, hükümetin buğday sıyvası için sorgular soruldu.

Bay Etem Kadri uzun uzun karşılıklar verdi. Bir de yavlu müstahsilli Mehmet Hilmi çok isabetli ve yerinde sözler kongrede çok beğenildi.

Yeni yıl idare heyetine: Mehmet İbrahim oğlu, Halit Alim oğlu, Ali koç, Muhtar İbrahim, Fuat Süleyman oğlu.

Müstahsillere: Şeyh köyü muallimi Salih, Halit Alim Muhter İbrahim seçildiler.

Talebe birliği Kurultayı

(Bağr 1 inci sahifede)

çilmiştir. Kurultayda evvelâ idare heyeti raporu birlik reisi Bay Osman tarafından okunmuştur.

Raporda bir yıl içinde yapılan işlerden bahsedildikten sonra, birliğin bütün üniversiteye samil ve yeknesak bir kasket kabul ettiği, Ziya Gökalp, Namık Kemal ihtifalleri yapıldığı, Boğaz ve Büyükdada gezinti tertip olunduğu, Zonguldak, İzmir seyahatlerinden sonra Edirne kurtuluşu bayramına iştirak edildiği ve kurulan koç peratim bakanlar heyetince de tasdik edildiği, Türkiye ecnebi diyarlardan gelen yüksek mektep talebelerinin ağırlandığı söyleniyor ve rapor şu sözlerle bitiyordu:

«Arkadaşlar; on beş yıllık temiz bir maziye malik olan birliğimiz bu memleket gençliğinin kendi içinden doğmuştur. Temiz bir ülkü ve gaye için çalışmış ve daima gençliğin heyecanı ile tutuşmuştur.

Bu samimi kurumun başardığı en küçük bir iş için şerefi bütün bu memleket gençliğindir. Böyle temiz bir kurumun sebepsiz ve maksatsız günün birinde inkâr etmek, bütün bu memleket gençliğinin kurdugu şerefleri bir maziye, temiz bir an'aneyi çiğnemek demektir.»

Bu rapordan sonra teftiş heyetinin raporunun da okunması lâzım iken teftiş heyetini teşkil eden arkadaşların Ankara'da bulunması hasebile rapor okunamamıştır. Kurultay haf-taya tekrar toplanacaktır.

* Talebe Birliği Taksiminde dağcılık klübünde bayramın ikinci günü birlik arkadaşlarımız birbirleriyle bayramlaşmak üzere bir çay ziyafeti hazırlamıştır.

BI 24

BEŞER, 1. Adam, 2. Kişi, 3. Kişi oğlu, 4. Yalıncağ, 5. Yalıncağ oğlu.
BEŞİR, Mustuca.
BEVİL (Bevil), 1. Çiğ, 2. İçek, 3. İçeme, 4. Sidik.
BEY (Beir), 1. Satı, Satır, Satım, (Satırta çıkarmak, satılık, satış yolu alm satım), 2. Satt, Satu.
BEY ETMEK, 1. Elden çıkarmak, 2. Satmak.
BEY ŞİRA, 1. Altı satı, 2. Altı satım, 3. Alış veriş.
BEYABAN, 1. Bozok, 2. Çöl, 3. Dala, 4. Kin yazı (Geniş ova man.), 5. Kırac.
BEYAN, 1. Açık söyleme, 2. Açık söz, 3. Anlatma, 4. Belli, 5. Danışık (Danışmak "Az.. — söylemek), 6. söyleme.
BEYAN ETMEK, 1. Açık söylemek, 2. Anlatmak, 3. Ayrılamak, 4. Belkürmek, 5. Bildirmek, 6. Söylemek, 7. Sözlencmek.
BEYAN FIKRETMEK, Cevalatmak.
BEYANI REY ETMEK, Okutmek (Oğüt vermek man.).
BEYANNAME, Car.
BEYAZ, 1. Ak, 2. Orün, Orüng, (Parlak beyaz man.)
BEYAZ MAIL, 1. Akçıl, 2. Akçıldım.
BEYAZLANMAK, BEYAZLAŞMAK, 1. Ağarmak, 2. Orünermek.
BEYZALIK, 1. Ahkik, 2. Orünlük, (Bak: Sefit).
BEYHUDE, (Bak: Bihude).
BEYNE, 1. Ara "Arkadaşlar arasında..", 2. Aralık.
BEYNE BEYNE, 1. İkiisi arası, 2. İkiisi ortası.
BEYENNASS, İfortast.
BEYT, 1. Em, 2. Ep, 3. Ev, 4. Oy, Uy, 5. Uğ.
BEYTL, 1. Evlik (Evlik hayvan), 2. Oğür, Uğür (Enn, domestique man. "Uğür mal — beyti hayvanlar..", : Muns, enis, es man.) (Bak: Hane).
BEYTUTET, 1. Geceleme, Geceyi geçirme, 2. Oturma, 3. Yatı, 4. Yatıp kalkma.
BEYTUTET ETMEK, 1. Dünemek, 2. Geceleme, Geceyi geçirmek, 3. Oturmak, 4. Yatıp kalkmak.
BEYVINE, 1. Belli, 2. Bellü (Bak: Alâmet, Delil, Bürhan, İspat).
BEYZA, 1. Cumurta, Yumurta, 2. Küley, 3. Yumurta, 4. Yumurta.
BEYZI, 1. Sopak, 2. Söbe, Söbü, Söbelek, Söplek (Yuvraklığı sıvırcı olan şey: "bu soğan söbe; su söbe başı adam da kim..", uzun ve yassı yüzü "gördüğümüz adamın yüzü söbü idi..",
BEZL (Bezil), 1. Esirgememe, 2. Sağma, 3. Verme (Bak: Mebzul).
BİZİR, 1. Böbüçük, 2. Dilağ, 3. Dilak, 4. Dilcik, 5. Piden, 6. Tilak, Tilak.
BI, İle, -le, la (Aşağıdaki mürekkeplerin ilk cüzüdü):

BEL 21

BEDAVA, 1. Aylak, 2. Buğün, 3. Caba, 4. Parasız, 5. Tigin, 6. Ucuş, Pek ucuz.
BEDEL, 1. Karu, 2. Karşılık, 3. Kaym (Yk: Kaynana, Kaynata), 4. Kötel (Yedek man.), 5. Uğur, (Ivas man. "Abta uğur aldım.."), 6. Yanıt, (Yanmak — dönmek, Ivas, mukabil man.), 7. Yede, 8. Yerin, 9. Yerin, 10. Geçen, Yerin verile, 10. Yerin tutan, Yerin tutabilen, 11. Yolu.
BEDEN, 1. Çün, (Yk: Ten, en), 2. Eğin (Sirt ve arka man. Yk: yin, yen — vücut, cisim), 3. Gövde, 4. Küttük, 5. Oyrul (Oylum — hacim, cisim), 6. Oyrum, 7. Oz, 8. Ozdek, (Ağaç bedeni, gövdesi), 9. Sencer, (kale bedeni man.) 10. Senna, 11. Ten, (Bak: Cisim, Ceset, vücut).
BEDESTAN, Tim (Üstü kapalı çarşı man.)
BED, (etmek), 1. Başlamak, 2. Pagsmmak, (Bak: Agaz, iptida, iptidar, Mebde, Mübaşeret, şuru).
BEDEVI, 1. Çölek, 2. Çöllü, 3. Göçebe, göçer, konar, 4. Kırcı, 5. Kırlı.
BEDIA, 1. Bediz, 2. Benzersiz, 3. Dürümce, (Ortada yokken vücut bulan nesne), 4. Eşsiz, 5. Görülmedik, görülmemiş, 6. Pediz, (Ziyet, nakış.. sanatkarane, eser man.), 7. Tan suğ (Hayret verici hâdis ve eser man.) 8. Yeni (Bak: İbda).
BEDİHI, 1. Bayık, 2. Belgüllük, 3. Belli, Besbelli, 4. Göz önünde, (Bak: Ayan, Aşıkâr, Bedahet..),
BEDİR, 1. Ay tutan, 2. Dolun ay, 3. Tolan 4. Tolu ay, 5. Tulun, (Aynı on dördü), 6. Tulun ay.
BEDREKA, 1. Bildirtik, 2. Kadıvaz, 3. Yol gösterici, (Bak Rehber).
BEHÇET, 1. Görk, 2. Güler, yüzüzlük, 3. Güzellik, 4. Körk (Hüsün, Cemal).
BEHÇİK, 1. Göçek, 2. Güler yüzüzlü, 3. Güzel, (Bak: Ahsen, Cemil).
BEHEMEHAL, 1. Engüçü, 2. Nasıl olsa, nasıl olursa olsun, 3. Uşbeles, Uşbecki, Uşekes, 4. Uşkes, (Bak: Hal.)
BEHER, Başma (Akm başma, ev başma).
BEHİME, 1. Davar (Mevâş man.), 2. Dört ayaklı.
BEHT, 1. Saşakalma, 2. Saşma, 3. Saşkımlık, 4. Tan.
BEHT İÇİNDE KALMAK, 1. Saşakalmak, saşalamak, Saşmak, Saşıp kalmak, Saşırnak, 2. Tana kalmak, Tan kalmak, 3. Tandamak, 4. Tanlamak, Tanlanmak, 5. Tanmak.
BEKAR, 1. Yavlok, 2. Ergen, 3. Evlenmemiş.
BEKARET, 1. Erdenlik, (Geç kırık man.), 2. Kızlık, (Bak Bakir, Bikir).
BEKARETİ İZALE ETMEK, 1. Bozmak, kızlık bozmak, 2. Kızlık almak.
BEKARETİ İZALE EDİLMİŞ, 1. Artık (Bak: İzale).
BEKİR, 1. İçkiye düşün, (Bak Ayyas).
BELA, 1. Ağrılık, 2. Bulak, 3. İğime, 4. Karayol (Cehenem, ölüml, felâket man.) 5. Kırılğan, 6. Sıkıntı, 7. Sor, 8. Ta-

Milliyet'in Romani: 67

Yazan: Marthe Richard

Tercüme eden: M. F.

Bu tahtelbahiri yola çıktıktan az sonra yakalatabilirdim.

Hülâsa

[Marthe Richard Fransa casusluk teşkilatı tarafından İspanyaya gönderilmiştir. Vazifesi orada Alman casus teşkilatına girmek ve iki cihetli casusluk yapmaktır. Marthe bir sürü maceralardan sonra Alman casuslarının reisi Baron Fon Krohn ile tanışmıştır. Bundan bir çok malumat almış ve bunları Fransıya bildirmiştir. Şimdi Baron kendisini bir vazife ile Arjantine göndermiştir. Marthe bu işte de Fransa lehine çalışarak Fransız hizmetinde bulunan Marie isiminde bir mülazmınla İspanyaya avdet etmiştir.]

Yemeği iştihâ ile yedik ve şarapların yardımıyla gittikçe samimileşmeğe başladık. Benim yüzümden, ve daima mevcudiyetimi izah etmeğe vesile aradığımdan Baron Fon Krohn bahsi casusluğa getirdi. Beni temize çıkarmağa uğraşiyor ve beni kumandanın gözüne sokmağa çalışıyordu. Ona çok kıymetli bir uzuv olduğumu anlatıyor ve Alman plânı için mükemmel olan bir işi başarmak için Arjantine gittiğimi söylüyordu. Bir vatandaşın neşesi kumandana da sirayet etti ve bunu beni daha müsamahakâr bir tarzda süzmeğe başlayan gözlerinden anladım. Genç zabıt arada sırada bana da fransızca olarak hitap ediyordu. Ben de çocuk gibi saf saf ve damdan düşer gibi denizaltı hayatına ve denizaltı gemilerine dair sualler soruyordum.

Hiç bir denizaltı gemisinin içini görmemişim. Herhalde çok enteresan olmalı... İki adam da aynı hisle, benim hoşuma gitmek arzusuyla bakıştılar. Aralarında hemen hemen bir rekabet başlamıştı. Fon Krohn almanca olarak: — Kadın kaprisi... dedi. Kumandan: — Fakat ne güzel... dedi. Ve beni davet etti. İnkîlar benim mütefiki idim.

Fon Krohn: — Sakın fransızca konuşmayın, dedi, tayfalar var... Doğru değil... Eğer bir şey söylemek isterseniz İspanyolca kullanın. "U. C. 52", limanın sonunda, yüksek tuğladan bir duvarın muhafazasına sığınmıştı. Önü denize müteveccih. Bu vaziyette istediği zaman İspanyolların sıkı tarassutundan kaçabilirdi. Kayıkla gelmiştik ve bizi Fon Krohnun balıkçı kıyafetine giren bir adamı buraya kadar getirmişti. Baron: — Marthe, dedi, Almanya için çok iyi çalıştığınız için size yakından Almanyanın ne yapabileceğini... göstermek istedim. Sivil giyinmiş olan kumandan bizi köprüde bekliyordu. Alman bahriyelileri hazır ol vaziyette duruyorlardı. Fon Krohn ve beni

görünce Baronu ve S. 32 yi — Pardon Aluet'i selâmladılar.

Benim hoşuma gitmek isteyen iki adamın rekabetini tahrik etmek için kumandana karşı ne kadar mümkünse o kadar şirin görünmeğe çalışıyordum. Baron bahriyeli idi. Her adımda bir bana batışlar, torpiller, atışlar hakkında uzun boylu tafsilât veriyordu. Çocuk aç gözlülüğü ile her şeyi görmek istiyordum. Kumandan en küçük malumatı esirgemiyor kasalar açıyor. Harbin sonuna kadar bitaraf bir memleketin tarassudu altında ona sığınan bu denizaltı gemisi baştan başa ve bütün tayfası ile beraber harbe hazır. Baron dikkatle kumanda borularını muayene ediyor iyi işleyişini lemediklerine bakıyor. İşçilere, makinistlere bir sürü sualler soruyordu. Kumandan K... ile Fon Krohn fikirlerini, düşüncelerini teati ediyorlardı.

Baron: — Ben artık bir daha gelmem, diyordu, Siz elinizden geldiği kadar iyi çalışmağa gayret ediniz. Eğer son dakikada bir müskülât çıkacak olursa beni haberdar edersiniz.

Kumandan: — Hiç bir şey unutulmayacaktır. diye cevap verdi. Bu konuşmalar, bu hazırlıklar çok yakın bir firarı bildiriyordu. Fakat ne zaman? Bir tarih tayin edileseydim şefim haberdar eder ve "U. C. 52,yi yola çıktıktan az sonra yakalattım." Fon Krohn bizden bir kaç adım ileri geçmişti. Aramızda bir makine vardı. Ve birbirimizi görebilmemize mâni oluyordu. Kumandan acele ile elimi sıktı. Tazyika hafifçe mukabele ettim. Gülmüşük. — Temmuz sonunda on gün sonra, Madride yalnız olacağım. Kumandan yüzünü ekşitti: — İmkân yok... Belki daha sonra... Eğer Allah isterse... — Niçin? — Askerî emir... diye murıldandı.

Kaza ZoZo Madritte ZoZo! ZoZo Madride idi ve beni otelin salonunda bekliyordu. Kalbim sevinçle çarpı. Şu dakikada bu Rus tayyaresinin geçmişti ki hatıralarını ve casusluk hikâyelerini hiç hatırlamıyordum. Ona hiç darğm geldim ve onda bana mukavemet etmek isteyen birisi Parisin gurbette yappayalnız kalan adama gönderdiği bir yardımcı görüyordum. Artık bundan sonra, biz ikimiz ne işler yapamazdık ki! Yal-

KAZA ZoZo Madritte

Zozo! ZoZo Madride idi ve beni otelin salonunda bekliyordu. Kalbim sevinçle çarpı. Şu dakikada bu Rus tayyaresinin geçmişti ki hatıralarını ve casusluk hikâyelerini hiç hatırlamıyordum. Ona hiç darğm geldim ve onda bana mukavemet etmek isteyen birisi Parisin gurbette yappayalnız kalan adama gönderdiği bir yardımcı görüyordum. Artık bundan sonra, biz ikimiz ne işler yapamazdık ki! Yal-

Öz Türkçe ile Bilmecemiz

Osmanca karşılıklarını yazdığımız kelimelerin öz türkçe mübâhillerini seçiliminin bazı hanelerine yerleştirerek kelime ve "Milliyet bilmeca memurluğuna" gönderiniz. Bilmecemizi doğru halledenler arasında kura çekiliyor ve kazananlara hediyeler veriyoruz. Bilmecemizin müddeti pazartesi günü akşamına kadardır.

Bilmecemiz

Grid for the word puzzle with letters and numbers.

- SOLDAN SAGA: 1 - Cihansumul (8), 2 - Nota (2), irat, varidat (3), 3 - Gayyığı meşhurdur (3), Nota (2). Rabit edati (2), 4 - Asap (5), zaman, vakit (5), 5 - Kolektif, tevavun, muaveneti mutekabili (5), Nota (2), 6 - Bir harf (2), Dünya (4), 7 - Yemek (2), Ben değil, o değil (3), İstifham (2), 8 - Futbol (2), 9 - Cet (3), Duman lekesi, (2) Taraf (3), 10 - Genişlik 2. Aksi mezum 5, 11 - Yet (2), Abut, yemin (3). YUKARDAN AŞAĞI: 1 - Erkek, ceszur 2. Siyaset 6, 2 - Feyzî bereket, mahsul (5), Telgraf (3), 3 - Zayıf (4), Milliyetini yeni adı (3), 4 - Naal (4), 5 - İstifham (2), Nota (2), Kirlî (3), 6 - Asmaktan emir (2), Şart edati (2), 7 - Merkep (4), Mesafe, zaman (3), Bir harf (2), 8 - Kısâ veçül (4), Canip, taraf (3), 9 - Ücret, vucut suyu, (3), Bir rakam (4), 10 - Millet 4, 11 - Erkek 2. Büyük anne 4. arkadaş 2.

nız olduğum zamanlar bu işleri hep kaçırdım. Onunla çalışmaya intikamımı Fon Krohn, Almanlardan bütün intikamımı alacaktım. Bundan emindim.

Fakat herhalde arkadaşımın boynuna sarılamazdım. Casusun hissiyatını belli etmesi memnundur. Hele yüzünden, sun'i heyecandan, istediği zaman gösterdiği heyecandan başka hiç bir heyecanın eseri belli olmamalıdır.

Zozonun benim nerede olduğumu bilmesi ve beni işitmesi için kapıcıya seslendim: — Mektupların geldiği zaman lütfen odama 11 numaralı odaya çıkartınız. Ondan sonra sabırsızlıkla Zozoyu bekledim. Geldi. Sabırsızlıktan deli gibi olmuşum. Ona bir sürü sual yağdırmağa başladım. Zavalılı çocuk bu vaziyet karşısında boğulur gibi oldu.

— Pariste neler oluyor? Pariste neler söyleniyor? Paris ne oluyor? Paris!.. Paris!.. Paris!.. Zozonun karşısında bütün hidetimi boşaltıyordum: — Hergün yazıyorum. Hiç bir cevap yok... ZoZo kendi kendime burada ne işim var diye soruyordum. Ben bir budalayım... Anlıyorsun. Budalayım kapiten hiç almadıysa benden yirmi mektup almıştı. Her mektubunda yardım nasihat istiyordum.. Ona Marie'ye vazifesini hatırlatmasını yazmıştım. Fon Krohn, Marie'e mektup yazacaktı. Gemide başbaşa kalmamız bu suretle izah edilirdi. — Bihmedi —

BER 22

- sa. Tübey, (Yk: Tepe, tübe, tepeden inme, Bedbahtlık, felâket man.) BELA VE, MİHNET, ÇEKMEK, 1. Kaymalmak, 2. Sıkılmak, 3. Tasalanmak, 4. Uzılmak, BELAYI ASUMANI, 1. Tepeden inme. BELAGAT, 1. dil açıklığı 2. Dillilük, 3. Konuşkanlık, 4. Padak. BELAGAT, GÖSTERMEK, 1. Güzel söylemek, BELİG, 1. Askar, 2. Geçen. BELÂHET, 1. Bönülük, Oküzülük, 2. Süğrük, BELDE, 1. Kent, 2. Kırsan, 3. Balçık, BELEŞ, 1. Caba, 2. Karşılıksız, 3. Parasız, (Bak: Bedava.) BEL'ETMEK, 1. Emmek, 2. Sümürmek, 3. Yutmak, BELİG, (Bak: Belâgat.) BELİYE, (Bak: Belâ.) BELÜM, (Bak: Bülüm.) BENDE, 1. Bağlı (Esir man.) 2. İnçü, 3. Köle, 4. Kul, 5. Kulluğu, 6. Tapkul, 7. Tutnak. (Esir man.), (Bak: Abit, Çakar, Esir.) BENİ ÂDEM, 1. İğmek, 2. İlke, 3. Kışkı oğlu, (Bak: Nâs, İnsan.) BENT, (Bağ man.) 1. Bağ, 2. Bağış, (Bağlama vâsıtası, diz mafsalları man.) 3. Beyg, (İp ve bağ man.) 4. Boğmak (Mafsal rabtası man.) 5. Boğum, 6. Bukâğı, (Atm ayağına vurulan man.) (Bu söz muhtelif lehçelerde.) 7. Köstek, (Zincir ve ip man.) 8. Örük, (Ayak bağı man.) BENT ETMEK, 1. Bağlamak, 2. Matamak, (Atm ayaklarını bağlamak, mâni olmak man.) BENT, (Su bendi man.) 1. Arg, 2. Bökem, 3. Böklet. BENT, (Nazımda.) 1. Bağlama (Nakarat, hatime man.) 2. Siyım. BER, Üzre, (Aşağıdaki mürekkeplerin ilk cüzüdü.) BERAKİS, Terime. BERDEVAM OLAN, Süren, sürmekte olan. BERGÜZAR, 1. Andaç, 2. Armağan, BERHAYAT, 1. Sağ, 2. Yaşayan. BERHAYAT OLMAK, Sağ olmak, Yaşamak (Hâlâ yaşıyor, sağdır.) BERKARAR, 1. Yerinde duran, 2. Yerleşmiş. BERMURAT OLMAK, 1. Ermek, erismek, (Dileğe -) 2. Onmak (Felah bulmak, iflah olmak, yetismek, mesut olmak, Murada ermek man.) 3. Umduğunu bulmak. BERTARAF ETMEK, 1. Aradan çıkmak, 2. Aradan çıkarmak, 3. Çilemek. BERTARAF OLMAK, 1. Aradan çıkmak. BERVEÇİATI, 1. Böylece, 2. Söylece. BERBER, 1. Birlik, 2. Birlikte, 3. Koşa, (Atbaşı koşa gibi mek. Kosa yaşayın gibi.)

BEŞ 23

- BERABERİNDE, 1. Bilesince (Bilesince gitti gibi.) BERABERİNDE KALMAK, 1. Tay düşmek, 2. Birlikte kalmak. BERAT, 1. Çek ("Diplôme", man.) 2. Yarlak, (Ferman, mensur man.) 3. Yerli. BERAET, 1. Arhlik, 2. İlişiksiz çıkmak, Temize çıkmak. BERAET ETMEK, 1. Aklanmak, 2. Arınmak, 3. İlişiksiz çıkmak, temize çıkmak, 4. Küyüremek. BERBAT, 1. Çarş (İşi dikkatsizce ve baştan savma görme man.) (Yedin bunca aşmı, çarş ettin işimi gib.) 2. Çelpeşik (Bozuk, çamurluluk, ivicâç, çetânlık man.) 3. Haşlak (Kötü, sıksa, ipisz, sıcaktan bozulmuş), 4. Kötü, 5. P.s, 6. Polun. BERBAT ETMEK, 1. Alkmak, 2. Çerletmek, (çor — dem. hastalık), 3. Çepellemek, (Elinde gelmez, bırak çepellenen gibi) 4. Kirlenmek, 5. Pisletmek. BERBAT OLMAK, 1. Bozalmak, 2. Büçükmek, 3. Dağılmak, 4. Kirlenmek, 5. Pisletmek. BERKETTİ, 1. Alkuş (Yümm, meymenet, takdis man.) 2. Artım, 3. Bolluk, 4. Kısacak, 5. Kut (Yümm man.) 6. Uğur. BERKET BULMAK, BERKETLENMEK, 1. Bol-bol, 2. Onmak (Eller ondu, ben umdu gib.) BERKETTİ, 1. Artık, 2. Bol, 3. Gür, 4. Onalık, 5. Ongun, 6. Uğurlu, 7. Ureğin, BERKETSİZ, 1. Artımsız, 2. Uğursuz. BERF, Kar. BERF VE BARAN, Sulu sepgen. BERK, 1. Çakar, 2. Çakm, 3. İldırım, 4. İgn, 5. İğkrik, 6. Yalazan. (Yalazan çaktı, yağmur yağacak gibi.) 7. Yıldırım. BERRAK, 1. Açık (Hava hakkında), 2. Arıca, 3. Çanayaz, (Hava çanayaz, ne güzel yol yürünür gibi), 4. Duru, Durulmuş, 5. parlak, 6. Süzlük. BERRAK HAVA, 1. Ayaz, 2. Zilayaz. BERRAK OLMAK, 1. Durulmak, Durulanmak, 2. Tmıklamak, 3. Turulmak. BERZAH, 1. Araya girici, 2. Boğaz, (Dağlık yerlerdeki dar geçitler man. Geyre boğazı gibi), 3. Dil. BES, 1. Elveriş, 2. Tap, 3. Yeter. BESALET, 1. Batrılık, 2. Yiğitlik, 3. Yılmazlık, (Bak: Şecaat, Hamaset, Celâdet.) BESTE, 1. Düzük, 2. Ezgi. BEŞARET, 1. Erim, 2. İrim, 3. Muştı, 4. Muştuluk, 5. Müjde. BEŞARET HABERİ VERMEK, Muştulamak. BEŞAŞET, 1. Güler yüzlülük, 2. Yarp (Yk: Yarak — tışık). BEŞAŞETLİ, BEŞUŞ, 1. Çarak, 2. Gülec, 3. Güler yüzlülük

MÜTEFERİK HABERLER

ÖKONOMİ

Turhaldan ilk Şeker alındı

Bu sene fabrika 900 vagon şeker verdi

Turhal şeker fabrikası çalışmasını bitirmiştir. Fabrika bu sene 900 vagon şeker istihsal etmiştir. Bu sene 450 köyde 7000 köylü pancar ekmiştir. Ziraat ve İş Bankalarının istikrâle kurulan bu şirket, köylüye 600 bin lira vermiştir. Gelecek sene köylüye 120 bin lira verilecek, pancar ekim sahası da daha ziyade genişleyecektir. Bundan başka şirket köylüye 200 trmık, 200 arabaya, 650 pulluk, 10 bin dirken, 15 bin çapa, 15 bin de sökmne beli diye istihsal aletleri dağıtmıştır.

Romanya buğday çıkartamıyor

Romanya hükûmeti ziraat nazırının teklifi üzerine harice buğday ve yulaf çıkarılmasını yasak etmiştir.

Kazanç vergisi

İstanbul ticaret odası, bademyağı imalâlerinin kazanç vergisi nisbetini yüzde kırk, paçacı ve işkembeçilerin yüzde yirmi, barakçıların yüzde kırk olarak tesbit etmiştir.

Gülyağı ihracatımız

İktisat bakanlığı, son yıllarda çok azalan gülyağı ihracatımız canlan -dırmağa ehemmiyet vermektedir. Bu maksatla İspartada kurulmakta olan gülyağı fabrikası ilk yazda faaliyete geçecektir. 930 yılında 65,039 lira değerinde 159 kilo gül -yağı ihraç eden Türkiye'nin ihracatı 1931 de 35,937 lira kıymetinde 101 kiloya, 1932 de 25,940 lira değerinde 79 kiloya düşmüştü. Başlıca gülyağı müşterilerimiz Amerika, Fransa ve İngilteredir. İsviçre, İtalya ve Hindistan da az miktarda mal alırlar. Bu ticareti inkişaf ettirmek mümkün olduğu tesbit edilmiştir. Fabrika açıldıktan sonra istihsal masrafları azalacağından diğer satıcı memleketlerle rekabet kolaylaşacaktır.

Yunanistanın dış ticareti

Türkiyesi Atina şubesi tarafından gönderilen rapora göre, Yunanistanın son on ayık dış ticareti, geçen yıl aynı müddette nisbetle fazla olmuştur. Fakat ithalât, ihracattan fazla -dır. İthalât 7,624,897 dram, ihraçat 6,319,981 dramı değerindedir. Yunanistanda 928 yerinde 1720 rakamile ifade edilen hayat pahalılığı bu yıl birinci teşrin ayında 2005 e yükselmiştir. Bilhassa yiyecek maddelerinde yük selme vardır. Yunan hükûmeti, pahalılıkla mücadele için (çarşı işleri müstesarlığı) ihdas etmiştir.

Plâklar pahalı

Plâk sanayimiz ve yerli plâkların ihtiyacı karşılayıp karşılamayacağı hakkında alâkadar bir heyetçe yapılan tetkikat arasında plâk fiatlarının pahalılığı dikkati celbetti. Şehirimizdeki plâk fabrikalarına sipariş veren müesseseler dolu plâkları perakendecilere 125 kuruştan satmaktadırlar. B.r çok yerlerde yerli plâkların 200 - 250 kuruş arasında satıldığı dikkati çekmiştir. Bunun için tedbirler alınması lüzumlu görülmüştür.

Almanya'da tütün geliri

Alman İstatistik bürosunun nerettiği rakamlara göre, Ağustos 1934 ayında tütün aksiz vergisi olarak toplanan para 53,067,013 mark bulmuştur. Ağustos geliri temmuz gelirinden %6 kadar fazla ise de 1933 senesi ağustosundan biraz eksiktir. Bu vergi, 630.301.000 tane puro, 3.185.19.000 tane sigara, 14.620.000 tane ağır tütünün, 162.252.000 paket sigara tütününü, 4.354 kilo ince kuyumşu tütün, 1.122.134 kilo vergi imtiyazına tabi ince kuyumşu tütün, 1.580.262 kilo pipa tütününü ve 144.500 kilo enfye üzerinden alınmıştır.

Hamburg Şark tütün piyasası

Almanya Türk Ticaret Odasının alınan malumatına göre bu son zamanlarda Hamburg şark tütün piyasasında, zikre dölcek bir hareket yoktur. Yalnız müstahsil memleketlerde süratle ve ehemmiyetli bir surette yükselen fiatların piyasada hissedildiği söylenilmektedir. Türkiye dahil olmak üzere Balkanlarda son zamanlarda yapılan bazı alışlar, bu tahminleri kuvvetlendirmektedir. Recemtsma sigara konserinin, İzmir den mühim miktarda mal aldığı bildirilmektedir. Birinciteşrin ayında Hamburg 52,930 balya şark tütününü (Türkiye, Bulgaristan, Yunanistan, Rusya) mahsulü ithal etmiştir. Aynı zamanda şark tütünlerine alâka da fazla olmuş, piyasa bazar pek ziyade barutlenmiştir. 1933 senesi mahsulüne fazla heves gösteriliyor ve iy-i fiat veriliyorsa da geçen seneler malına karşı çekingen davranılmaktadır.

Eczacı kalfalarına ders

Pratik farmakologlar birliğinin eczacı kalfaları için tertip ettiği meslek derslerine başlanmıştır. Dersler Halkevinde ve gece saat 22 de başlamak üzere verilmektedir.

POLİSTE

Acaba Nasıl öldü?

Samatyada bir adamın ölümü şübheli görülüyor

Samatyada oturan ve komisyonculuk yapan Andon adında bir adam evindeki odasında ölü olarak bulunmuştur. Yapılan muayenede Andonun ölümünde polisi kuşkulandıran bazı noktalar görülmüştür. Andonun cesedi morga kaldırılmıştır. Zabta bunun neden öldüğünü meydana çıkarmak için soruşturmalara yapıyor. Bu arada Andonun oğlu Yorgi de sorgu altına alınmıştır. Morgun rapuru ölümün sebebinin meydana çıkaracaktır.

Görünmez kaza

Sebze halinde ameleden Veliye, inşaatın üst kısmında çalışan duvarcı Yorgi ile marangoz Abdullahın kazaa düşürdükleri kalas çarparak ağırca yaralanmıştır. Yaralı, Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

İskelede bırakılan çocuk

Beşiktaşa vapur iskelesi memurları geç vakit iskele kapılarını kapıya çıkacakları sırada beklemek salonunda bir çocuk sesi duymuşlar ve içeriye girdikleri zaman salonunda kapıların kenarında bezlere sarılı bir yavrucuğun ağlamakta olduğunu görmüşlerdir. Bu, üç aylık kadar bir erkek çocuğudur. Çocuk polise verilir durulâcезeye gönderilmiş, zabta terkedileni aramağa başlamıştır.

Sinema kapısında kavga

Büyükkadada Mehmet ve Manol adlarında iki arkadaş evvelki gece beraber gösterilen bir filmi seyretmek üzere gitmişler, fakat kapıyı önüne gelince içeriye evvel girmek yüzünden aralarında kavga çıkmıştır. Bu kavgaada Mehmet, Manolu fena halde dövüldükten sonra bir demirle vurup sol gözünü patlattığı gibi bir kolunun da kemiklerini parçalamıştır. Manol hastaneye kaldırılmış, Mehmed de polisler yakalayıp adliyyeye vermişlerdir.

Hırsız

Beşiktaşa Taş iskelesinde 17 numaralı evde oturan Rahminin evinin oda kapısı kilitli kurılmak suretine içeriye hırsız girmiş, bir palto, fotin, çaket, pantolon, kalavak kaçırmış da Rahminin şüphesi üzerine Kenan isiminde biri hakkında tahkikata başlanmıştır.

Kalp sektesinden

Köprü'nün Kadıköy iskelesinde bir adamın düşerek öldüğü görülmüştür. Polisin yaptığı tahkikat neticesinde bu adamın hüviyeti anlaşmıştır. Şişhane Karakol sokagında oturan ve 6 ncı noter karşısında hamallık eden Hayim Navaro isiminde biri olduğu ve kalp sektesinden öldüğü tesbit edilmiştir.

Bırakılan bir çocuk daha

Yeşilderekte Mollataşı sokagında kundağa sarılmış iki aylık bir erkek çocuğu bulunmuş, üzerinde bulunan bir kağıtta isimnin Macit olduğu anlaşmıştır. Çocuk Darülaceze'ye gönderilmiştir.

Eroin kaçakçılığı tahkikati devam ediyor

Polis kaçakçılık bürosu eroin kaçakçılığı yapanlar hakkında dün de geç vakitlere kadar tahkikata devam etmiş ve ayak satıcılarından bazılarının ifadelerini müracaat etmiştir.

Farmakologlar Birliğinde meslekî dersler

Pratik Farmakologlar Birliği idare he yetince her on beş günde bir verilmekle te olan meslekî derslere dün akşam saat 22 de İstanbul Halkevinde kimyager Bay Mustafa Nevzat tarafından devam edilmiştir. Bu sefer verilen derste ipenciyarı kısmına başlanmıştır. Bundan sonra derslere muntazam bir program dahilinde devam edilecektir.

Çocuk esirgeme kurumunun tebrik te'grafnameleri

Çocuk esirgeme kurumu tarafın -dan hazırlanan (lüks) tebrik telgraf kâğıtları sureti hususiyede Vıyanada bastırılmış çok zarif ve süslüdür. Bu kâğıtlar her telgraf merkezinde bulunur. Tebrik te'grafımız bu süslü kâğıtla muhabatımıza verilme -sini isterseniz, arzunuzu telgraf memuruna söyleyiniz. Telgraf ücretinden başka vereceğiniz 15 kuruş maksadımız temin eder. Bu suretle hem çocuk esirgeme kurumunun bakımında olduğu kimsesiz ve fakir yavruların bakımına yardım, hem de telgrafımızı çektiğimiz zata karşı da fazla saygı göstermiş oluruz.

Ankara Ziraat enstitüleri genişletilecek

ANKARA, 20 — Ziraat enstitüleri genişletilecektir. Enstitülerin yanında daha sekiz bina yapılacaktır. Bu sene 600 bin liralık tahsisat ayrılmıştır. Hazıranda bir milyon liraya kadar artırılacaktır. Binalardan üçü talebe pavyonu, diğerleri enstitü olacaktır.

Yeni Soyadı Alanlar

* İstanbul deniz ticaret müdüründe müdüriyet odacısı Bekir Sami (Altın), Nafia vekâleti istikşaf mü -hendislerinden Hilmi, Urfa orta mektep müdürü Cevdet, Ceyhan tahsilat müfettişi Asım, Bilemedik divizyon atelyesinde Bürhanett n (Baykal), Büyükkada Kadiyoran caddesi Hilmet ve Yusuf, kardeşler. (İren), Uskü -dar orta mektebi riyaziye müallimi Ekrem (Engin), Emniyet M. kaçak -çılık bürosu sivil memurlarından Ser -ve ve kardeşleri yüzbâşı mütekebbir İhsan, Umurca, fabrikası müdürü Kemal, Düzce şhiye memuru Alparslan (Demir), Çemberlitaşa Boyacı sokağında 3 numaralı evde üniversite tar -lebesinden Avni (Akgök) soy adla -mışlardır. * Söğütlü yatı ikinci kapta Nami (Yalaza) soyadını almıştır.

Halka alafranga konserleri

Musiki değişmesine yardım etmek üzere "Türk Musiki San'atçıları Cemiyeti", de halka alafranga konserler ver -meği kararlaştırmıştır. Cemiyet; boy -ramdan sonra her on beş günde bir, Beyoğludakı binasının salonunda, konser vermektedir. Cemiyet, şimdiki halde 40 kişilik bir orkestra takımı çıkarabilecek vaziyette -dir. Fakat bu büyüklükte bir orkestraya her cihetten elverişli halde 10 - 20 kişilik bir orkestra ile kalacak ve hus -si bir programla konserlerine başlan -acaktır. Cemiyeye konser programlarını daha ziyade hafif parçalarından hazırlayacak, fanteziler, operalar çalacaktır. Halk konserlerini, bütün kus mevc -sinde devam ettirmeye düşünen "Türk Musiki San'atçıları Cemiyeti", yazın da bu işi geri bırakmayacağı düşün -mektedir.

Küçük haberler

- * Roma operası sopranosu Matranel Laura Pasini şehrimize gelmiştir. Matranel Pasini İtalyan Kulübünde pazar günü bir konser verecektir. * D. H. Fırkasının Fatih kaza konseyi si dün Şehzadebaşına Letfaet apartmanındaki salonunda yapılacak. Ekseriyet -olmadığı için kongre pazar günü akşam -na bırakıldı. * Edebiyat Fakültesi talebeleri, yeni arkadaşlarıyla tanışmak maksadıyla dün akşam Halkevinde bir çay vermişlerdir. * Diş tıbbatı Farmakolog cemiyeti sönestratülini geçirmek üzere bir seyahat -hazırlamıştır. Bu seyahat İzmir, Bursa ve Ege havzasının diğer şehir -lerinde geçecektir. * İzmir erkek lisesinden yetişenler cemiyeti Nurosmaniyedeki şimdiki bin -ması kâfi gelmediğinden dünden itibaren Şehzadebaşına yeni bir binaya taşın -mıştır.

Saylav seçimi

(Başı 1 inci sahifede) Defterlerin tetkiki de vatandaşların sayımını meydana çıkarılmakla dün gece geç vakit bitirildiğinden Beykoz, Sarıyer gibi uzak kazaalarda alt defterler, sabaha karşı motorla götürülerek, yerlerine asılmıştır.

Teftiş heyetinin tebliği

İstanbul saylav seçimi teftiş heyetinden: Yeni saylav seçimi için mahalle ler tarafından hazırlanan defterler 22 birinci kânun 934 cumartesi günü nü her nahiye ve mahallenin minas -sıp yerlerine asılmıştır.

Urla kadınlarının sevinci

İZMİR, 21 (A.A.) — Saylav seç -me ve seçilme öneminin kadımların da verilmesi münasebetile Urla kadın -ları bugün saat on beşte İzmir se -lerlek, cumhuriyet alanında Atatürk adını önde senlikler yapmışlar ve adaka ççekler koymuşlardır.

ÖZAN OPERETİ

Şehzadebaşı Ferah tiyatrosunda Mahmut Sebhattin, Fahri Gürdürür, İsmail Dümmü bülüllü göremeyenlerin arzularına üzerine yalın bu gece GÜL FATMA Pek yakında: PERDE ARKASI

TAN MİLLİYET'in yeni adı olacaktır.

Muhabir mektupları

İzmirde pamuk, üzüm

Bu iki kıymetli ihraç malımızın son günlerdeki piyasa vaziyeti nedir?

İZMİR, (Milliyet) — İzmir ticaret âlemini son günlerde yakından alâkadar eden iki şey var... Pamuk ve üzüm.

Ege iktisadî mintakasının en kıymetli ihraçat emtiasını teşkil eden bu maddeler hakkında evvelce yazdığım mektuplar da epeyce izahat vermiş ve piyasalarında görülecek vaziyetleri de ayrıca bildireceğimi kaydetmişim.

Bilhassa pamuk piyasasında son haftalar içinde görülen, beklenilmeyen ani değişiklikler enteresan bir vaziyet arzlediği ve inhisarlar idaresinin geçen hafta ortalarında üzüm mübayaasına başlamış olmasının üzüm piyasasında faydalı etkiler husule getirdiği için bu haftaki mektubumu bu iki maddenin bugünkü ticari vaziyetine hasredeceğim.

Pamuk rekoltesi bu sene alâkadarlarca bidayeten kırk bin balye-beheri iki yüz kilo hesapla tahmin edilmiş olduğu halde mahsulün idrakından sonra yapılan hesaplarda bu miktarın 35 bin balyeye düştüğü anlaşılmış ve halen bu miktar rekolte olarak kabul edilmiş bulunmaktadır.

Pamuk her sene birincisinin iptidalarında piyasaya arz edildiği halde bu sene mahsulü Eylül ortalarında idrak edilerek satılığa çıkarılmıştır. Geçen sene mallarının o sıralarda kilosu 37 kuruş üzerinden satılmakta bulunmuş olmasına binaen yeni mahsulün fiyatı de bu miktar üzerinden açılmış ve bir kısım mal bu fiatle satılmıştır.

Ancak bir kısmının sonlarına doğru fiyatları ani tereffülere hasıl olmağa başlamış ve bazı ihraçatçıların mal mübayaası hususundaki inhimakleri İzmirde mevcut ve hali faaliyetle bulunan ve senevi 16 ilâ 20 bin balye pamuk sarf ve istihlak eden iki mensucat fabrikasının nazarı dikkatlerini celbinden hâli kalmamış olduğu için fiyatlar bu fabrikalar tarafından biraz daha yükseltilmiştir.

Şu kadar var ki fabrikaların fiyatları yükseltmekteki maksatları mübayaatta bulunan ihraçatçıları mal mübayaasından sarfınaz ettirmek ve bidayette verilen fazla fiatı, bilâhare mübayaaya edilecek ucuz pamukların fiyat farkıyla kapatma cihetine matuf bulunduğu anlaşılmış ve yüksek fiyatlar karşısında müteaddit bir vaziyet alan ihraçatçıların tekrar piyasaya hâkim olmuşlardır. Bu sıralarda İzmir borsa pamuk muamele salonu senelerdenberi tesadüf edilemeyen bir faaliyete sahne olmakta, pamukla alâkadar tüccar heyecanlı günler ve dakikalar yaşamaktadırlar.

Pamuk ihraçatı ile muştagal bir tacirin borsadan muvakkaten eksilmesi, borsa ilân gazetelerine yeni bir pamuk satışının kaydı, pamuk muamelâtına tavassut eden bir simsarın telefon barakasına girmesi gibi alelade ve her zaman tesadüf edilen haller bu sıralarda fevkalâde şeyler olarak telâkki edilmektedir.

Halbuki geçen senenin bu haftalarında pamuk fiyatları azami otuz kuruş olarak kaydedilmiştir. Pamuk fiyatlarında husule gelen bu â-

mi ve gayrı muntazır yükseklikler karşısında buından evvel İzmir mensucat fabrikaları Adanadan bir miktar mal mübayaaya ve İzmirde celp suretile piyasaya hâkim olmağa çalışmışlarsa da bunun fayda tevliht etmediğini görmüşlerdir.

Maahaza bir hafta evvel elli kuruşa kadar yükselen pamuk fiyatları son raftanın ilk günlerinde 45 - 46 kuruşa kadar düşmüş ve son günlerde gene 48 - 49 kuruşa kadar fırlamıştır.

Bugün için pamuk piyasası 49 kuruş olarak tesbit edilmekte ise de bu piyasaya müstakar nazariye bakılmakta ve fazlaca talep karşısında fiyatların bir miktar daha yükselmesi ihtimalinden bahsedilmektedir.

Hülâsaten denilebilir ki bugün için İzmir pamuk piyasasında arz ve talep kaidesinin en şumüllü ve geniş mânâsına uygun bir hareket mevcuttur. Ve bu hareket şayanı şükrandır ki hergün pamuk müstahsili lehine inkişaf eylemektedir.

Çekirdeksiz üzüm piyasasına gelince;

Son teşrin bidayetlerinde inhisarlar idaresinin piyasaya çıkması memnuniyetle karşılanmış yevmi 4 - 5 yüz çuvala düşen satış miktarı derhal bunun iki, üç misline balığ olmağa başladığı gibi ilk kânunun son haftasından düşmeğe başlayan fiyatları de eski haline getirmeğe saik olmuştur.

Inhisarlar idaresinin piyasaya çıkması keyfiyeti, yeni siparişler alınmamış olmasına rağmen derhal ihraçatçıları da harekete getirmiş ve bilhassa idarenin mübayaaya eylediği yevi mallar üzerinde hararetili muamelelerin husulüne âmil olmuştur.

Inhisarlar idaresinin incir hurdası mübayaası hususunda incir piyasasında husule getirdiği değişiklik şayanı şükran ahvalden bulunduğu gibi son gün'erde üzüm mübayaatına da gecmesi üzüm piyasası üzerinde mühim ve faydalı tesirler icra etmiştir.

Fiatları en fazla yükselen ve miktar itibarile de en çok satılan mallar inhisarlar idaresinin mübayaaya eylemekle olduğu adı ve orta nevi üzümleridir ki bu kabil üzümlerin biran evvel piyasadan kaldırılması ve elden çıkarılması lâzım bulunmaktadır.

Şu kadar var ki ihraçatçıların elinde evvelce mübayaaya edilmiş fazla mal bulunması ve inhisarlar idaresinin Soma imaline elverişli malları mübayaaya etmekle olması son günlerde ihraçatçıların teemni ile hareketini intaç eylemiş ve satış miktarları son üç gün zarfında fazlaca azaldığı gibi fiyatları da yirmi para kadar bir düşüklük görülmüştür. Maamafih bu piyasa durğunluğu ve fiyat düşüklüğü şimdilik her sene bu mevsimde tesadüf edilen ahvalden bulunduğuna göre bu hale şimdilik fazla ehemmiyet atfedilmemektedir. Inhisarlar idaresinin bu suretle üzüm piyasasında Nazırlık vazifesini üzerine almış olması büyük bir sevinçle karşılanmıştır.

Abdullah Abidin OKTAY

VAPURCULUK
TURK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIGI
Liman Han, Telefon: 22925.

Trabzon yo u

Sakarya vapuru 23 Kânunevvel

PAZAR günü saat 20 de Galata rihimından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of, ve Sürmeneye uğrayacaktır.

Mudanya yolu

Bir vapur CUMA, PAZAR, SALI günleri saat 9,30 da ve Perşembe günü saat 9 da Tophane rihimından kalkar. Perşembe postaları aynı günde Mudanyadan saat 14 de İstanbula döner.

Karabiga yolu

CUMARTESİ ve ÇARŞAMBA, günleri saat 20 de Tophane rihimından bir vapur kalkar. Gidiş ve dönüşte mutak iskelelere uğrar.

İzmit yolu

CUMA, PAZAR, SALI, ÇARŞAMBA, günleri bir vapur saat 9 da Tophane rihimından kalkar.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Tamamına üç yemimli ehli vakuf tarafından 10040 İra kıymet takdir edilen Sirkeci'de Hoca Paşa mahallesinin Vezir Camii çıkmazında eski 3, 3 mükerrer yeni 4 - 6 numaralı ve altında dükkân olan Bahrişefit oteli namile maruf ote'in dört hisse itibarile bir hissesi açık arttırmaya çıkarılmıştır. 2-1-35 tarihine müsadif cumartesi günü şartnamesi di vanhaneye talik edilerek 22-1-35 tarihine müsadif salı günü saat 15 ten 16 ya kadar İstanbul üçüncü icra dairesinde satılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde 7,5 teminat nakkesi alınır. Mütetarakim vergi, belediye resmi ve vakuf icarresi müstariye aittir. Arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihale yapılır. Aksi takdirde arttırma 15 gün daha temdit edilecek 7-2-35 tarihine müsadif perşembe günü aynı saatte yapılarak arttırma bedeli muhammen kıymetin yine yüzde 75 şini tutmazsa 2280 numaralı kanuna nazaran satış geri bırakılır. 2004 numaralı kanunun 126 mcr maddesine tevlikan ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların bu gayri menkulât üzerindeki haklarını hususile fazile ve maserafa dair olan idialarını evvelki müsbetlerle birlikte 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve alâkadarların işbu maddeli kanunıyeye göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin dairesinin 933 - 3416 numaralı deoyasına müracaat etmeleri ilân olunur.

ÖKSÜRÜK

Easit bir arıza zannedilerek mal edilmemelidir. Vaktinde önüne geçilemeyen öksürükler mühim akitbetler doğurur.

PEKTORİN

Öksürüklerin en müessir ilâcidir.

Kutusu 35 kuruştur.

BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT

Eczanesi, Sirkeci

Gayyare Yılbaşı Piyangosu

Büyük ikramiye

(500,000) liradır

Dostlarınıza verilecek en iyibir

YILBAŞI hediyesidir.

10196

İstanbul Liseler Arttırma Eksiltme Komisyonundan:

Komisyonumuza bağlı Muallim mektepleri, Lise ve Orta mekteplerle bu mekteplerin pansiyonlarının irmik şehriye, nohut, kuru fasulye, mercimek, bezelye, Grayyer peyniri, şeker, hayvan yemleri yemek ve ekmeğe artıkları ile Erenköy Kız Lisesinin sebzesi, ve Kandilli Kız Lisesinin Ekmek ve patatesi, ve Çamlıca Kız orta mektebinin sebze ve patatesi, Galatasaray ve Kandilli Liselerle Kız Muallim mektebinin yoğurtları, Galatasaray ve Erenköy Liselerinin yalnız çekirdekli kayısı ve üzümü, Kandilli, Çamlıca ve Kız Muallim mekteplerinin de kuru meyvaları:

Bunlardan sebze, patates, ekmeğe, şeker, Grayyer peyniri, nohut, kuru fasulye, mercimek, bezelye 9-1-935 ve irmik, şehriye, yoğurt, kuru meyva, hayvan yemleri, yemek ve ekmeğe artıkları 16-1-935 çarşamba günleri saat 14,30 da kapalı zarf usulile arttırma ve Eksiltmeye konulmuştur. Arttırma ve eksiltme İstanbul Maarif İdaresi binasında Liseler Muhasebeciliği Dairesinde yapılmaktadır. İstekliler şartnamesini İstanbul Erkek Lisesinde bulunan Komisyon Kâtipliğinden öğrenmeleri, arttırma ve eksiltmeye gireceklerin de teminatlarını işbu saatten evvel Liseler Muhasebeciliği veznesine yatırmaları ve teklif mektuplarını da Komisyonuna vermeleri ilân olunur.

(8538)

10229

PARA BIRIKTİREN RAHAT-EDER

9565

İstanbul Liman Sahil Sıbbiye Merkez Laş Tabipliğinden:

Kavak İstimbotu tamiri için 18-12-934 de yapılan açık eksiltmeye istekli gelmediğinden eksiltme on gün uzatılmıştır

- A — Tamirin tahmin bedeli 908 liradır.
- B — Şartnamesi parasız olarak Merkezimiz Levazım memurluğundan alınır.
- C — Eksiltme 29 Birinci Kânun cumartesi günü saat 14 te Galatada Kara Mustafa paşa sokağında Merkezimiz dairesinde yapılacaktır.
- D — Eksiltme açık olacaktır.
- E — Muvakkat teminat miktarı 70 liradır.
- F — İsteklilerden gemi ve buharlı makine tamiri işlerinin ehli olduğuna dair 27 İkinci Teşrin 1934 tarihinden sonra Ticaret odasından alınmış vesika istenecektir.
- G — Eksiltmeye girecek olanların peyler sürülmeğe başladığı dakikadan önce muvakkat teminatlarını yatırmış olmaları şarttır. (8594)

Adana Belediye Reisliğinden:

1 — Dairede bulunan şartnamesine göre, Adana Şehrinin dört ilâ altı yerinde, 2 inci kutrunda, içi kalaylı borudan çakma tulumba yapılması, bir ay müddetle, kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasa, 15-1-935 salı günü saat on beşte Belediye Encümenince yapılacaktır.

3 — Münakasa günü hiç bir teklif kabul edilmeyeceğinden taliplerin, bir gün evvelinden yani 14-1-935 akşamına kadar tekliflerini Belediye Riyasetine yapmaları lâzımdır.

4 — İsteklilere, bu iş için yapılmış olan şartnameyi Belediye Fen Hey'etinden parasız alabilirler. (8591) 10320

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Tahminen 4826 Kilo Iskarta Kaneviçe)
" 5588 " " Ip) nümuneleri ko-
" 245 " " Kmnap) misyondadır.
" 1867 " " Çul)

Bu dört kalem köhne ambalaj levazımı Bahriye deposunda teslim şartıyla pazarlık suretiyle satılacağından isteklilerin 27-12-934 perşembe günü saat 14 te (yüzde 15) teminat paralarıyla Cibalıde Levazım ve mübayaat şubesine müracaatları. (8600)

Denizyolları İşletmesi

Müdürlüğünden:

935 senesi içinde İdareміzce vapur işletilecek olan hatların Kahve ocakları pazarlıkla kiraya verilecektir. Pazarlık 29-12-934 cumartesi günü saat 15 de İdareміz Levazım şefliğinde yapılacaktır. Pazarlık ve mukavele şartlarını öğrenmek isteyenler her gün İdareміz Levazım Şefliğine müracaat etmelidirler. (8621)

EVKAF MÜDİRİYETİ İLANLARI

500 tane tahakkuk defteri bastırılacağından münakasa-ya konulmuştur. İhalesi 2 inci kânun 935 İkinci Çarşamba günü saat 14 de yapılacağından şartnamesini görmek ve eksiltmeğe iştirak etmek isteyenlerin Levazım İdaresine gelmeleri. (8537)

Marmara Üssübahri Kumandanlığı

Satılma Komisyonu Reisliğinden

Cinsi	Miktarı	Teminatı	Münakasa	Günü	Saat
Kuru Fasulye	54,000	567	27-12-934	Perşembe	10
Kuru Üzüm	20,000	255	" "	" "	14

Deniz Efradı ihtiyacı için satın alınacak olan cinsi ve miktarile muvakkat teminatı yukarıda yazılı iki kalem erzak hıızalarında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İstekli olanların ihale gün ve saatinden bir saat evvel muvakkat teminatları ile teklif mektupları ayrı ayrı birer zarf içinde ve her ikisi ayrı bir zarf deru-nda olarak komisyon reisliğine teslimi ve şartnamelerini görmek isteyenlerin komisyonumuzla İstanbulda Kasımpaşa-da Deniz Levazım Satılma komisyonuna müracaatları. (8458) 10107

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Alemdağı Kasrı müstemi lâtımdan Çadır köşkü denilen bina enkazı altı pencere camı hariç olmak ve on beş gün içinde sökülüp kaldırılmak ve bu esnada ağaçlara ve sair yere zarar verilmemek ve bedeli defaten ve nakten verilmek şartile Yüz On iki lira muhammen be del üzerinden açık arttırma usulile satılacaktır. İsteklilerin 2-1-933 çarşamba günü saat on dörtte % 7,5 nisbetinde pey akçeleri müracaatları. (M) (8547)

Hasan Kuvvet Şurubu

ZAAFI UMUMİ, KANSIZLIK ve KEMİK Hastalıklarına Şifai tesirleri Çoktur
Çocuklar, Gençler, Genç Kızlar ve İhtiyarlar her yaşta istimal edebilirler. HASAN ECZA DEPOSU

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip - Nöralji - Baş ve Diş ağrıları - Artritizm - Rumatizma

9691

TASARRUF
DİREĞİNE
SARILAN
FELAKET
UÇURUMUNDAN
KURTULUR.

İHAZ
MÜLÜSİ
İSTANBUL

10102

Satılık Un, Kereste, Çivi Galvaniz Fabrikaları:

Fatih Kazası Kaymakamlığından:

Mev. i	Mahallesi	Sokağı	Kapı Numarası	Cinsi	Satılacak Hisse	Tamamının Kıymeti
Balat	Karabağ	Vapur iskelesi	59,59/2,59/4 59/5	Kâgir un fabrikası ve müstemilâtı ve sabit alatı	108 sehmi itibarıyla 44 sehmi	80000 Lira
"	"	"	57,57/1,57/2	Kâgir Çivi farikası	Yarısı	3000
"	"	"	61,61/1,61/2	Kâgir galvaniz fabrikası ve müstemilâtı ve kâgir depo	Yarısı	16200
"	"	"	59/1,59/3	Kâgir Kereste fabrikası ve sabit aletleri	Yarısı	18750

Hazinece muamele vergisinden borçlu Osep değirmenciyen efendiye ait evsafi yu'arda yazılı fabrikalar tahsili emval kanununa tevfikeyen satılmak üzere 21 gün müddetle ayrı ayrı arttırmaya konulmuştur. İsteklilerin şartnamelerini görmek için hergün, attırmaya iştirak için de ilk ihallerinin yapılacağı ikinci kânunun on ikinci Cumartesi günü saat iki de teminatlarıyla Fatih Kaymakamlığına müracaatları ilân olunur. [8601]

İstanbul İthalât Gümrüğünden:

141 lira 66 kuruş bedeli keşifli Sirkeci Rihtımı üzerinde kâim 1 numaralı anbar dahilinde bulunan nümünehanenin dahilinde nümünelik eşyaların vaz'ı için olbaptaki keşfi mucibince sabit ahşap raf imali pazarlıkla münakasaya konulduğundan taliplerin 27 Kânunuevvel 934 perşembe günü saat 15 de İstanbul İthalât Gümrüğünde müteşekkil Komisyonu mahsusa müracaatları ilân olunur. (8482) 10112

Neşriyatı idare eden : MUMTAZ FAİK

Hâdise yapan kitap

**Avrupada Otomobil
ile 9000 kilometre**

Yazan: A. Şükrü ESMER

Satış yeri: Ahmet Halit
Kütüphanesi

Fiyatı: 50 kuruş

ZAMAN

Kitap baştan sonuna kadar adeta bir bardak tatlı su içer gibi okunuyor.

CUMHURİYET

Ahmet Şükrü Esmem arkadaşımız bu yorucu fakat faydalı seyahatten hoş görüşler ve intibalar hâsıl ve bunları muvaffakiyetle tesbit etmiştir.

AKŞAM

Kitabı okurken insan bu memleketleri geziyormuş gibi bir his duyuyor.

KURUN

Avrupa'yı oturduğumuz yerden görmek, eğlenmek ve faydalanmak için bu kitabı alıp okuyunuz.

HABER

Kitabı okuduğunuz dakikalarda kendinizi seyahat etmişsiniz zehabına kapılacaksınız. Aynı zamanda istifade edeceksiniz.

MİLLİYET

Her aile kütüphanesini süsleyecek olan bu notlar, büyük, küçük, kadın, erkek herkesin elinde gerekli zarif bir kitap olmuştur.

9962

TİFOBİL

Dr. İhsan Sami

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kuruş.

9773

Dr. A. KUTIEL

Karaköy Topçular caddesi No. 33
9724

Deniz yolları

İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han. Tel. 22740

KARADENİZ YOLU

VATAN vapuru 22 Birinci Kânun CUMARTESİ akşamı saat 18 de Hopa'ya kadar. (8620) 10327

MERSİN YOLU

ERZURUM vapuru 23 Birinci Kânun PAZAR günü saat 10 da Mersin'e kadar. (8602) 10323

AYVALIK YOLU

MERSİN vapuru 22 Birinci Kânun CUMARTESİ akşamı saat 18 de İzmir'e kadar. (8603) 10324

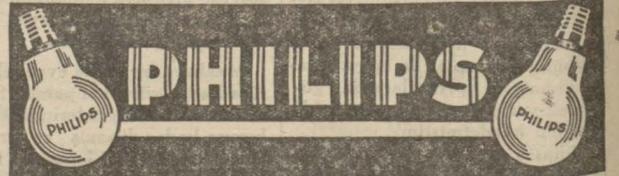
UCUZ HEDİYE

Mahkemeye tasfiyesine karar verilen PATE Şirketinin meşhur gramofon plâkaları toptan beheri-25 (yirmibeş) kuruştan 50 (elli) kuruşa kadar satılmaktadır.

Şehir ve Taşra satıcılarımız bu fırsatı kaçırmamaları menfaatleri iktizasındandır. Perakende satış da yapılır.

Müracaatmahalli: Yeni postane caddesi Yüniş mağazasının üstünde Mercanof Han No. 5. 10146

Tenviratınız için en birinci nevi lâmba kullanınız.

Lâmbasını kullanmakla hem ışıktan kazanır, hem de cereyandan yani paradan tasarruf edersiniz.

PHILIPS LÂMBALARI

Türkiye umumî mûmessilliği: 10163

Helios Müessesatı Galata, İstanbul

MÜCEVHER isteyenler için

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Eorcü ödenmeyen rehiner Sandığımız holünde gösterilmeye başlanmıştır.

Pırlanta, Elmas, Altın ve Gümüş

Üzerine her türlü isteğinizi gidermeden evvel bu zengin koleksiyonları görmek menfaatlarınıza uygun düşer.

Sandığımızın Sandalbedestenindeki satış günü ÇARŞAMBA dir.

(8378) 10252

MISIR İŞ Limitet

Sermayesi: 100,000 Türk Lirası

Merkezi: ANKARA - Şubesi İSKENDERİYE

TÜRKİYE İŞ BANKASI tarafından tesis edilmiştir.
İTHALÂT, İHRACAT, KOMİSYON VE
EMANET İŞLERİ YAPMAKTADIR.

İSKENDERİYE de satılmak üzere emaneten mal gönderenler, hesabımıza, TÜRKİYE İŞ BANKASI şubelerinden avans alabilirler.

En iyi fiyatla, en az masraf ve komisyonla emin bir surette iş görmek isteyenlerin MISIR İŞ LİMİTED'i tercih etmeleri kendi menfaatleri icabıdır.

Telgraf adresi: MISIRIŞ - İskenderiye

9567

Givrine

ZARIF HANIM EFENDİLERİN
YEGANE
DUDAK ALLİGİDİR.

L.T. PIVER
PARİS

Partümeri L.T. PIVER A. Ş. İstanbul Şubesi
Şişli Ahmet Bey sokak No. 56. Telefon: 43044

Adana Belediye Reisliğinden:

1 — Hükümet binası önünden taş köprüye giden yolun parkeye "Kaldırım", değiştirilmesi için toprak kale yakınındaki taş ocaklarından çıkarılacak (110,000) taş kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Bu taşlar, otuz beş bin, otuz beş bin, kırk bin olmak üzere üç gurup olarak ayrı ayrı müteahhitlere verilebileceği gibi istekli zuhurunda bir kişiye de ihale edilebilir.

2 — Münakasa 1-1-935 salı günü saat on beşte Belediye Encümeninde yapılacaktır.

3 — Talipler, ilk teminat olarak, tekliflerinin yüzde yedi buçüğünü para olarak veya bir banka mektubu suretinde verilebilirler.

4 — Münakasa şartnamesi Fen dairesindedir. İsteyenler oradan malumat alabilirler. (8495) 10115

ANTALYA Nakliyatı şirketi nin GALATA

Şarap iskelesi Gümrük han a'tında 35 No. da subesi İthalât, ihracat ve Nakliyat MESA JERİ muamelatına başlayacaktır.